ANUL II, Nr. 5

DECEMBRIE 1952

VESTITORII

Pe drumul cel bun . . .

In sfârşit, omenirea işi indreaptă astăzi paşii pe drumul cel bun. Nu-şi alege drumul cel mai neted şi mai lipsit de primejdii, drumul leneşilor si al fricoşilor, ci drumul bărbătesc al infruntărei făţise cu duşmanul. Intră pe drumul aspru, greu, dar mare, ce va fi însemnat la fiecare pas cu jertfe, cu lacrimi, cu sânge.

Rostul omenirei pe sute de ani nu poate fi hotărât de jocurile de cuvinte meşteşugite ale politicianilor şi diplomaţilor.

Nimic nou, nimic mare si curat nu se poate clădi fără jertfa. Nu-i este doar numai neamului romanesc ursită calea Mesterului Manole, ci omenirei intregi.

De opt ani lumea Apusului a încercat cu orice preţ să scape de un al treilea războiu mondial, purtat intr'un singur veac de om. Prea erau proaspete şi dureroase rănile nevindecate. Apusul a negat cu încăpăţânare primejdia răsăriteana, s'a amăgit cu iluzii pacifiste, şi-a destrămat grăbit armatele, a aruncat apoi ţară după ţară şi neam după neam pradă pacei. Când n'a mai putut nega evidenţa, a căutat să ridice zăgazuri de cutii de conserve în faţa tancurilor cu stea roşie.

„Oamenii de Stat" işi ascundeau bicisnicia in spatele „voinţei popoarelor", proclamând presa, dirijată de ei din umbră, drept reprezentanta exclusivă a gândului naţiunilor.

Dar naţiunile simţeau şi gândeau altfel. Soldaţii care au înfruntat războiul ieri şi care pot să-şi piardă mâine vieaţa intr'un nou războiu şi mai aspru, mamele şi surorile lor, care ştiu că de data asta prăpădul războiului le poate ajunge şi pe ele acasă, au înţeles inaintea politicienilor şi diplomaţilor că nu poate fi cladită fără jertfă alcatuirea nouă, şi mai bună, a omenirii de mâine.

Cât timp o formă de viată materialistă era opusă altei forme de viaţa materialiste, omenirea, desinteresată şi moleşită, se ţinea cât mai departe de „conflictul" dintre ele. Era treaba diplomaţilor, a gazetarilor şi . . . a bancherilor, să laude şi să ocrotească un grup sau altul de interese materiale.

Când însă popoarele dovedesc azi că sunt gata să pornească la lupta împotriva intereselor lor materiale imediate, când se arată gata să înfrunte riscurile ingrozitoare ale războiului de mâine, când un neam aşezat şi potolit ca cel american dovedeşte că s'a săturat de „războiul rece" şi pălăvrăgeala lui şi că e gata să accepte răsboiul fierbinte, arzător, dus cu toate armele vremii, e semn că s'a schimbat ceva. Omenirea întreaga e pe punctul să se trezească din amorţeală.

Dovada s'a facut la 4 Noembrie 1952.

Impotriva tuturor aşteptărilor celor meşteri în tragerea sforilor, împotriva tuturor profeţilor de meserie, poporul american şi-a ales drept conducător in aceste vremuri hotărâtoare pe un general care a avut curajul să declare limpede, chiar în cursul campaniei electorale:

„Suntem ameninţaţi de o tiranie brutală prin primitivitatea ei. Este o tiranie care a dus mii şi miloane de oameni în lagăre de robi şi încearcă să transforme toate fápturile umane în vite de muncă. Trebue acum ca America . . . să-şi intipărească în minte pomelnicul ţărilor care au fost cândva independente şi care acum se înăbuşe sub giulgiul sovietic . . . Nu ne putem odihni . . până

(urmarea in pagina 2)

MASSĂ şi ELITĂ

Speculatiile ce se fac in gandirea moderna asupra conceptelor de „massa" si „elita" sufere de un viciu fundamental: temele sunt tratate in abstract, casicum s'ar referi la realitati desinestatatoare. Desprinse de corpul social care le da viata, si generalizate, este firesc ca aceste notiuni sa ne apara intr'o falsa lumina. In aceasta perspectiva izolationista, massa si elita n'au alta putinta decat de a se afirma una in detrimentul celeilalte, pentruca entitatea ce putea sa le asigure pacea si conlucrarea, natiunea, a fost scoasa din circulatie. Fenomenele sunt cercetate la suprafata, fara a mai fi raportate la realitatea comuna careia-i apartin. Se opereaza cu succedaneele notiunii, in loc sa se caute deslegarea problemei pornind din crestetul ei.

Un elementar apel la experienta ne convinge ca nu exista decat „masse nationale" pe suprafata pamantului. Intinderi uniforme de oameni, fara caractere etnice distincte, nu intalnim nicairi. Peste acest fapt nu se poate trece. (Evident, nu ne referim la „fenomenele de massa", care sunt aparitii de moment, ci la un fapt mult mai constant, caracteristic vietii moderne, la marea multime a unui popor, care se desmorteste si isi reclama cu hotarire drepturile in stat si in societate). Si atunci raportul dintre cei doi termeni trebue desbatut pe platforma natiunii. Cum rostul unei elite este de a conduce massa, ea nu-si va putea indeplini chemarea decat, punandu-se in slujba organismului de baza, adica devenind o elita nationala. Chiar si in biserica, institutie cladita pe ideea universalitatii, nu se poate face abstractie de acest principiu.

Massa si elita sunt energii, sunt moduri de tensiune specifice natiunii. Si una si alta isi trag puterea dela o realitate superioara amandoua: neamul. De aici si posibilitatea acordului dintre ele. Sufletul unui neam este prezent si este acelasi in massa ca si in elita. In massa rasbate mai greoiu, in vreme ce in elita isi ia avant si indrazneala.

O elita este formata din indivizii care au ajuns sa stapaneasca aria spirituala a unei natiuni. Elita gandeste si actioneaza pe neam, ca entitate inalterabila in timp. Sau, cum se exprima Corneliu Codreanu, cunoaste legile de viata ale neamului si il conduce in spiritul acestor legi.

Patura conducatoare a unei tari nu coincide intotdeauna cu elita. Sub haina ei se poate ascunde si o alta elita. Nici oamenii cu carte, intelectualii, functionarimea statului, liberii profesionisti, nu apartin cu necesitate elitei. Poti sa ingramadesti conosinte peste cunostinte diplome peste diplome, si sa ramai strain de tainele unui neam. Nu putem construi egalitatea intelectual-om de elita. Cel mult e valabila presupozitia ca intelectualii, dispunand de mijloace de informatie mai numeroase asupra vietii unui neam, din sanul lor se vor recruta mai multe elemente de elita. Cartea nu e decat un instrument de patrundere in lumea neamului, dar cat de adanc s'a inaintat spre inima lui, e o chestiune de traire si documentare interioara. Un intelectual ce si-a insusit vasta panorama a neamului e socotit om de cultura. Un intelectual lipsit de viziunea intrinseca a neamului ramane cel mult un specialist onorabil.

Nimic nu impiedica, in principiu, ca un individ sa se ridice din randurile massei deadreptul in cadrul elitei. Si unui muncitor si taran ii este dat sa cucereasca tainele unui neam, sa treaca dela trairea anonima a legilor lui de viata la trairea lor distinctiva si creiatoare. Elita este o proiectie a spiritului si in spirit mutatiile cele mai indrasnete sunt posibile. Ea nu este o casta, ci o categorie deschisa massei si in continua primenire de jos in sus.

Omul de elita trebuie sa fie si un om al massei (nu om de massa), adica sa exprime nelinistile ei, tendintele ei difuze, ceeace massa simte, dar nu-i sta in putinta sa intruchipeze aevea. Massa, gratie acestui raport de exprimare, se va recunoaste in elita si o va urma. Intre massa si elita se stabileste o continuitate naturala de substanta spirituala.

Conceptul de „massa" trebuie restaurat, purificandu-l de aprecieri nedrepte si jignitoare. Abstractie facand de massele degenerate din suburbiile marilor orase, imensa majoritate a unui popor, multimile lui cuminti si asezate, merita o stima infinita. Ele garanteaza continuitatea unui popor. Viata elitelor este expusa intermitentelor, rupturilor, chiar disparitiilor mai indelungate. Aceste pierderi se pot inlocui, adica posibilitatea de aparitie a unei noi elite

(urmarea in pagina 2)

PREGĂTIREA PĂCII

Repetatele note diplomatice — tot de atâtea ori respinse — schimbate între Ruşi pedeoparte şi Americani, Englezi şi Francezi, pedealta, nu au înbunatăţit cu nimic raporturile dintre cele două tabere şi nu au promovat „Pacea" după care tânjesc, în primul rând, cele 110 milioane de suflete subjugate teroarei roşii.

Kremlinul rămâne pe poziţia lui, dacă nu mai sigur, cel puţin tot atât de tare ca până acum. Respingerea tratatului de pace cu Austria — discutat şi acceptat în toate punctele afară de unul — o vădeşte încă odată.

Pe ce temeiuri se sprijină Sovietele în atitudinea lor? După rapoartele ce se posedă şi după declaraţiile autorizate, făcute de şefii de armate şi de stat-majore occidentale, potenţialul de răsboi al Rusiei este inferior celui pe care îl poate desvolta numai Statele-Unite. Atunci?

Tăria bolşevicilor nu stă atât în forţa lor cât în slăbiciunile pe care le vădesc adversarii. Tehnica „democrată" a sovieticilor ţinteşte la fărâmiţarea puterii de resistenţa a duşmanului oriunde şi cu ori ce mijloace. Nimic nu-i împiedică, nici consideraţiuni de drept, nici consideraţiuni de omenie. Organizarea ofensivei comuniste se face pe plan mondial. Ea este unitară şi e condusă peste tot de un singur for, oamenii Politbiroului.

„Inăuntru Statului francez exista un altul, clandestin, dirijat de Moscova" scrie un ziar parisian cu prilejul epurării lui André Marty şi Charles Tillon.

Epurările din Bulgaria (Kostov), din Ungaria (Rajk), din Tirana (Kochi Dotze), din Polonia (Gomulka), din Praga (Slansky), din România (Vasile Luca, Teohari Georgescu, Ana Pauker) demonstrează până la absurd preocupările de căpetenie ale Kremlinului. Arestările din săptămânile trecute ale şefilor comunişti din Statele-Unite arată că nici peste Ocean sovietele nu sunt mai puţin active. Călătoriile la Moscova, a lui Turatti şi a lui Nenni, se înscriu pe aceiaşi linie.

Peste tot agenţii Moscovei, încadraţi în partide comuniste, lucrează cu febrilitate în vederea aceleiaşi finalităţi, pulverizarea instinctului de conservare al popoarelor, coruperea elementelor lor de conducere şi aservirea făţişă sau tacită a politicii lor, idealului politic comunist.

Toate aceste partide, în legătura directă cu Moscova, sau, prin mulţi dintre cei ce **„şi-au ales libertatea"** — agenţi acoperiţi şi îmbrăţişaţi cu candoare de occidentali — constituesc adevărata forţă a comunismului.

Impotriva duşmanului din propria ta casă nu poţi lupta cu bomba atomică, cu aviaţia supersonică. Şi, comuniştii pe aceasta forţă se bizue. Pe partizanatele pe care le-au desvoltat până la paroxism în toate părţile lumii.

Până când acest partizanat nu va fi nimicit, Kremlinul se va simţi tare. Se va simţi stăpân pe mijloacele spirituale şi pe cele materiale. Demoralizarea „neutraliştilor", în opera de consolidare a Europei, este un prim rezultat şi nu este cel mai neinsemnat. Opera antimilitariştilor socialişti îşi dă roadele.

Inainte ca bombele atomice şi avioanele dirijate să ajungă deasupra Moscovei, fabricele care le produc vor sări în aer, dacă nu se vor lua măsurile necesare din vreme.

Fără a ne însuşi nimic din ideologia comunistă, trebue să nu neglijăm că la armele lor trebue să răspundem cu altele eficace, chiar dacă ar fi să-i imităm.

Rusia nu va ceda nimic din ceeace stăpâneşte decât când se va vedea total anihilata. Ziaristul englez Crossman (amic şi adjunct al lui Bevan) spune că Stalin a declarat, în Julie, lui Nenni că **„nu va renunţa la niciunul din fructele victoriei sale din Europa orientală"**. Avertismentul este clar, dacă mai era nevoe să fie făcut.

Presa franceză este unanimă să admită că **„Franţa are nenorocirea să acopere şi implicit să apere prin legile ei un grup numeros de oameni care lucrează în folosul unei puteri străine şi care, public sau secret, conspiră nu numai contra statului şi a guvernului constituit, dar chiar împotriva amicilor şi aliaţilor naţiunii." „Legile ei nu îngăduie să se inlăture din viaţa naţională acest grup neruşinat de agenţi ai Moscovei."**

Sistemul „epurărilor" aplicat de Rusia, în propriul partid comunist, acasă la ea ca şi în ţări străine îşi cere neapărat replica. Până nu se vor neutraliza partidele comuniste şi agenţii lor, peste tot unde se găsesc, Kremlinul va continua să fie tare şi să amenințe nu numai Europa ci întreaga lume.

Aceasta e prima măsură pentru a pregăti Pacea.

Ion Protopopescu

Pe drumul cel bun . . .

(continuare din pag. 1)

ce popoarele subjugate ale lumii nu vor avea, în deplină libertate, dreptul de a-şi alege singure drumul . . .

Cum am îndrăzni să ne odihnim în timp ce milioane de rude rămân în sclavie? . . . Conştiinţa americană nu poate afla pace până ce aceste popoare nu vor fi din nou stăpâne pe propriul lor destin.

In rândul celor 30 de milioane de americani care, votând pentru generalul Eisenhower, şi-au însuşit aceste gânduri, sunt în primul rând foştii luptători de ieri şi luptătorii de mâine, muncitorii industriali care n'au ţinut seama de hotărârile şefilor lor; sunt acei ce pot muri mâine, sunt părinţii, soţiile şi fraţii lor. Şi am fost bucuroşi să vedem într'o statistică americană că din emigranţii europeni, românii şi balticii sunt acei care au dat, procentual, cele mai multe voturi noului preşedinte.

In uriaşa încăerare care va isbucni mâine, oamenii şi popoarele îşi vor avea răsplata în măsura în care vor fi ascultat porunca vremurilor. Oamenii care vor fi jertfit mult, mult vor dobândi. Nu pentru ei, ci pentru neamul lor şi pentru rostul lui în lume. Neamurile şi oamenii ce se vor ascunde în ziua înfruntării, căutând mişelnic să se strecoare printre primejdii, vor ajunge ruşinea şi batjocura omenirii. Şi nici de primejdii nu vor fi scutiţi.

Omenirea intră pe un drum pe care numai cei viteji, cei curaţi, cei gata de jertfă, pot păşi. Un drum, la capătul căruia se întrevede o lume mai senină, mai bună, mai dreaptă, mai plină de dragoste ca cea de azi. O lume în care va fi mare cel ce va dărui mai mult şi nu cel care va răpi.

Omenirea intră pe drumul cel bun al marei zidiri sfinţite prin jertfă.

Grigore Manoilescu

MASSĂ şi ELITĂ

(continuare din pag. 1)

ramane intacta atata vreme cat adancurile vitale ale unui neam n'au fost atacate.

In domeniul culturii, lucrurile nu stau altfel. Massele populare poarta cu sine, in decursul veacurilor permanentele unei culturi. Cultura majora a unui popor nu face decat sa stilizeze motivele culturii populare. Ca sa existe Eminescu, Caragiale, Cosbuc, Parvan, trebuie sa preexiste doina, horele, taieturile in lemn, cusaturile pe camasi — un intreg complex de traditii culturale, produs al paturilor largi ale poporului. Marii realizatori cladesc pe aceste fundamante. Tot ce nu se ridica pe ele, nu e cultura. Dela ceramica neolitica din Valea Dunarii si pana la Rebreanu si Blaga este aceeasi cultura care se afirma, expresie a aceluiasi suflet care palpita sub invelisurile ei. Daca sufletul colectiv romanesc s'ar stinge, n'ar mai fi de unde sa se reinnoiasca nici elitele noastre culturale.

Elita e un fragment detasat din massa unei natiuni, cu scopul de a-i exprima mai limpede caracteristicile. Ea se diferentiaza de massa in mijloacele de expresie, in intensitatea cu care traieste drama natiunii.

Tezele ce vor sa opuna massa elitei sunt gresite. Nici revolta masselor si nici revolta elitelor, ci comuniunea lor in duhul natiunii. Massa se revolta contra falsei elite. In falsii conducatori massa nu se recunoaste si se simte asuprita de stapanirei lor. Dar niciodata nu se va revolta contra elitei adevarate.

Massa si elita au un inamic comun. Este falsa elita, care se lupta sa impiedice jonctiunea intre cele doua forte reale ale unui popor. Numai odata cu inlaturarea falsei elite, se instaureaza pacea interna si rodnicia in viata unei natiuni.

Horia Sima

O LAMURIRE

In Martie acest an VESTITORUL şi-a încetat apariţia. Reluăm firul intrerupt. VESTITORII amintesc şi continuă spiritul gazetei scoasă de Vasile Marin în 1936 şi sugrumată de cenzură numai după patru numere.

In noua formă „VESTITORII" urmareşte să fie o gazetă de documentare în problemele ce se pun lumei române,ti ori unde se găseşte ea, în ţară sau în emigraţie. Atitudinea polemică nu face parte din programul acestei gazete. Tragedia pe care o trăeşte azi poporul român şi refacerea ţării mâine, oferă un bogat material pentru coloanele unei gazete, destul spre a nu mai învenina cu atacuri viaţa celor din emigraţie şi de acasă. Deaceea problemele ce vor fi tratate în paginile VESTITORILOR, vor avea pe cât este posibil un caracter de sinteză şi se vor sprijini pe o serioasă bază ştiinţifică şi informativă.

IN PĂDUREA DOBRINA

„. . . dacă armata bolşevică va trece Nistrul şi apoi Prutul, ajungând să încalce locurile noastre, noi să nu ne supunem ci să ne retragem cu toţi în pădure înarmaţi. Aici să organizăm un centru de acţiune şi rezistenţa şi prin lovituri date cu măestrie, să sdruncinăm inamicul, să menţinem o stare de spirit de neaplecare şi să întreţinem o scântee de nădejde în mijlocul masei româneşti din sate si oraşe.“

Aceasta hotărâre, luată in 1919, în „pădurea Dobrina“, de un tânăr care nu împlinise încă 20 de ani şi de câţiva din colegii săi de liceu, era deadreptul în contradicţie cu părerea oamenilor maturi si de mare răspundere în stat care afirmau că „**Lumina vine dela răsărit**“ (prof. Paul Bujor, senator al Universităţii din Iaşi) sau că „**lumea se îndreapta cu paşi repezi spre stânga**“, (declaraţii făcute in parlamentul ţarii).

Hotărârea de acum 33 de ani a lui Corneliu Codreanu constitue azi în România cuvântul de ordine al celor care, fugind in munţi şi în păduri, luptă eroic să descătuşeze neamul de urgia bolşevică şi „să întreţie o scântee de nădejde în mijlocul masei româneşi din sate şi oraşe“.

Lozincile celor care prooroceau „raiul bolşevic“ sunt de mult înmormântate şi nu ne aducem aminte de ele decât ironic, pentru a enunţa eliptic grozăvia ce se petrece în ţările subjugate întunecatei împărăţii roşii.

Viziunea profetică a lui Corneliu Codreanu nu a fost înţeleasă de oamenii timpului iar acţiunea lui pe această linie a fost socotită nebunească şi întâmpinată cu o duşmănie care a culminat în „Pădurea Tâncăbeşti“.

In noaptea de 29 spre 30 Noembrie 1938, la 19 ani dela semnalul de alarmă dat de Căpitan, paisprezece călăi — la un semnal dement al unui maior de jandarmi — au aruncat ştreangul de gâtul a paisprezece inşi legaţi cu mâinile la spate şi imobilizaţi pe băncile celor două brecuri ale Prefecturii de poliţie. Paisprezece luptători, în frunte cu Corneliu Codreanu, au fost mişeleşte asasinaţi in pădurea Tâncăbeşti.

Cele două păduri vor rămâne veşnic în istoria neamului nostru **două simboluri.**

„Pădurea Dobrina“ simbolul dragostei de neam, simbolul marilor hotărâri eroice, simbolul luptei dezinteresate pentru neam şi ţară, simbolul sacrificiului suprem şi al jertfei de sine.

„Pădurea Tâncăbeşti“, simbolul ticăloşiei, al trădării şi vânzării, al asasinatului mişelesc.

Dintre oamenii politici care au prezidat actul din noaptea de 29 Noembrie 1938 mai este în viaţa unul singur — Şeful — fostul rege Carol II, care a ordonat asasinatul.

Din cei care au asistat indiferenţi la toată drama legionară nu ştim câţi mai trăesc în ţară, în „raiul bolşevic“. Puţini, foarte puţini şi-au ales libertatea în refugiu, la adăpostul credinţii anticomuniste şi al averilor scoase la timp.

Fuga lor ar fi putut sa însemneze un început de căinţa. De dincolo de mormânt, Corneliu Codreanu — singurul care ar fi fost în măsura — poate i-a iertat. L-au ucis însă înainte de a o fi putut face formal. Vinovăţia lor cere totuşi căinţa. Minimum de căinţa, aceea de a nu mai scuipa pe amintirea sfântă a dramei unor tineri, dramă care azi culmineaza în a neamului însuşi.

Neamul întreg suferă din pricina că Corneliu Codreanu nu a fost înţeles.

Jalea ce s'a întins pe pământul Tării este asemănătoare până la identitate cu jalea familiilor care dela 1929 până la 1939 (şi după aceea) au trebuit sa vadă cum le cad fii, fraţii şi părinţii sub loviturile şi sub gloanţele ucigaşe ale unei guvernări desmăţate. Din respectul pentru jalea de azi trebue să o înţeleagă pe cea care a premers-o în lupta cu neînţelegerea şi inconştienţa.

Simbolul luminos al „Pădurii Dobrina“ le impune aceasta.

Azi, după prăbuşirea morală din 1940 care a dus la Teheran, Yalta şi Potsdam, lumea s'a desmeticit. „Marele aliat şi prieten dela Moscova“ e văzut în adevărata lui postură. Urile care au hotărât Nürnbergul s'au potolit. „Criminalii de răsboi“ condamnaţi la moarte —dar neexecutaţi—sunt puşi în libertate chiar de cei care au acceptat iniţierea acelei grozave ruşini.

Faţa lumii din 1952 nu mai este aceeaşi ca a celei de acum câţiva ani.

Gândurile lui Corneliu Codreanu işi găsesc azi — la 33 de ani dela enunţarea lor şi la 14 de când au fost pecetluite cu jertfa supremă a vieţii — cea mai desăvârşită consfinţire.

Nimic din ce a crezut el si din ce a enunţat din 1919 pana in 1938, nu s'a vădit greşit.

„Faţa în faţă stau numai doua lumi“ . . . „Aceste două lumi sunt statele revoluţiilor naţionale care luptă pentru apărarea Crucii şi a unei civilizaţii milenare şi bolsevismul, cu anexele sale, care luptă pentru nimicirea neamurilor şi pentru prăbuşirea civilizaţiei creştine“, scria Corneliu Codreanu, regelui şi oamenilor politici ai ţării, în „Memoriul“ din 5 Noembrie 1936.

Acest adevăr esenţial pare să nu-l înţeleagă unii întârziaţi pe poziţii de mult depăşite de realitatea actuală. Neînţelegerea lor e tot atât de vinovată ca şi indiferenţa complice din trecut. Poziţia pe care vor să se menţină împotriva tuturor evidenţelor isvorăşte stare de spirit din care s'au născut actele ale caror consecinţe le trăim acum.

Nimeni nu va putea ajuta la eliberarea ţării menţinându-se pe această poziţie. Dorinţa de eliberare trebue să fie dublată de hotărârea de jertfă. Minimum de jertfă este desprinderea de spiritul care a creeat odioasa celebritate a „Pădurii Tâncăbeşti“.

Salvarea neamului stă în înscrierea pe linia hotărârii din „Pădurea Dobrina“.

Mormantul Capitanului

de Radu Gyr

De-aci'nainte, Vremea se măsoara
cu trudnicele tale oseminte,
si Veacul care curge peste tara
incepe din cenusa ta fierbinte

Mergi printre noi cu sfanta-ti moarte vie,
ne tamaiezi cu marea ta tacere
Mormantul tau e numai inviere,
prin tine luminăm de vesnicie.

Prin tine bem, setosi, din Mantuire.
Prin tine doar, ne-am curatit de sgură . . .
Isvor ne esti si cină si zidire
Si patrafir si cuminecatură . . .

Esti azima pe care'n plans o cere
inima noastra pururea flamanda.
Esti drumul nostru catre zari de miere,
esti perna pentru tampla fumeganda

Esti ruga Tarii pentru biruinta,
mistria noastra'n aur ferecata.
dalta de foc infipta in credintă . . .
Mormantul tau e viata noastra toata

Venim langa tarana ta iubita,
si umbra ta, prin smirna de balade,
ne-atinge cu plutirea ei sfintita
si ne preschimba'n torte si in spade.

Cu duhul tau-mireasmă de gradina —
ne miruim, sub zambet de icoane.
Culegem din mormantul tau lumina
si ne spalam obrajii de prigoane.

Luăm un pumn de lut din groapa sfanta
si-l punem pe vechi rani din inchisoare,
si ranile din noi tresar si canta,
se fac medalii si zambesc in soare . . .

Dar de-or veni, candva, cu pasi uşarnici,
la groapa ta, miseii si viclenii,
si se vor bate'n piept cu pumni fatarnici,
slavind lumina sfintelor vedenii,

Mormantul tau, gemand, sa se ridice
si duhul tau, ţâşnind din Vesnicie,
intr'un naprasnic fulger sa despice
pangaritoarea lor nemernicie!

SPUNE LEGENDA . . .

Va trece iar o jumătate de mileniu şi pe drumurile ţării acesteia de basm va călători o legendă nouă şi cutremurătoare . . .

O legendă care la anul 2400 se va incepe aşa: Era o răscruce de drumuri pela 1900 şi ceva. Sub flăcări, bisericile răsăritului îşi plecau turlele prăbuşite de obidă. Ca in apocalips oamenii rânjeau demonizaţi şi scuipau pristolul altarelor. Rânjetul de spânzurat al lui Iuda Istariotul se filtra prin veac, ca o religie nouă.

Şi a coborât atunci din Ierusalimul românesc, un bărbat desprins din umbrele de taină ale codrului. Bunicul lui fusese pădurar în Bucovinele Câmpulungului. Era înalt şi subţire ca un paltin, iute şi mladiu ca o sabise în care oţelul de Damasc ştie să cânte despicând cruci în văzduh. Avea o mână frumoasă, cu degete voivodale şi un pumn greu ca un steiu, când prindea cu străşnicie in el umerii pistolului ca să răsbune nedreptăţile. Avea o frunte de cer şi inimă de copil în care toate durerile altora stau gata să plângă.

In ochii verzi ca adâncurile de ape se vedeau horind verdele de catifea al ţării Moţilor, zona de mesteacăn şi fag a Bucovinei, cerul de zafir din apele Moldovei. Plutea în ei umbra de răcoare dulce şi sfântă din naosul bisericilor de munte şi tăişul de argint al potecilor româneşti, pe care pasul lui a urcat rătăcind, că să-si adune ţara la piept cu braţele, cum şi-o adunase altul cu dorurile. Dar ochii aceia nu ştiau să plângă desnădejdi. Scăpărau doar fulgere de cremene brună şi iscau în piepturi tinere un freamăt de codru în primăvară şi o dragoste fără hotar pentru destinul românesc. Şi şi-a realizat omul acela coborât din munte, viaţa lui românească, adânc cu o frumuseţe şi o autenticitate care a pus pecete pe veacul lui. Şi a izbutit zugrăvind pe scut un Arhanghel, după îngenuchieri prelungi pe lespezile bisericilor, ale temniţilor, după jertfe şi schingiuiri, a isbutit, să strângă, cu braţele şi ochii lui, vrerea tânără a Neamului, să-i sape albia lată şi s'o lase clocotind, prin veacuri până azi . . .

Iordache Nicoara.

Revista Presei

News Week din 8 Octombrie. In declarațiile de politica externă făcute de reprezentanții celor două partide în cursul campaniei prezidențiale, cele mai concrete soluții pentru eliberarea popoarelor aservite de soviete le-au dat Generalul Eisenhower și John Foster Dulles.

Senatorul Dulles a propus un plan care, aplicat cu energie ar putea scuti America de o intervenție militară directă. Sugestia sa e să se desintegreze Imperiul sovietic din interior prin o vastă acțiune propagandistică, instigare la acte de sabotaj, înarmarea partizanilor, etc. — Acest program nu cuprinde nimic original și nu ajunge pentru distrugerea Rusiei. Intre actiunile de sabotaj va trebui în orice caz să fie un decalaj minim. Cu multă dreptate remarcă comentatorul Ernest K. Lindley, ca „una e să ții vie speranța popoarelor satelite și altceva e să pui la cale prematur organizarea de acte de sabotaj și revoltă armată."

E probabil că Generalul Eisenhower s'a gândit la singura soluție reala când a afirmat că „Americanii nu vor avea conștiința liniștită, până ce captivii sovietelor nu vor fi iarăși liberi". *Continuându-i gândul, Lindley scrie că, „în condițiile existente, popoarele de dincolo de cortina de fier, nu pot fi eliberate fără hotărirea Vestului de a se angaja int'un război major. E de sperat* că Aliații vor fi curând destul de tari, ca să treacă efectiv la contraofensivă".

Der Monat Heft 42. Prima jumătate a secolului al douăzecilea a cunoscut mai multe mișcări revoluționare decât oricare altă epocă din istoria omenirii. Aceste mișcări sunt astăzi obiect de discuție între jurnaliști și politicieni, în timp ce istoricii le-au acordat puțină atenție.

Domnul Hug Seton-Watson, cunoscutul istoric englez a analizat în două lucrări apreciate — „Europa orientală între războaie, 1918—1940" și „Revoluția din Sudest", — geneza și particularitatile principalelor probleme politice și sociale din această parte a Europei. De astădată, intr'un lung studiu întitulat „Revoluțiile în secolul al douăzecilea" încearcă să sistematizeze ideile expuse în cărțile amintite.

Autorul nu contestă caracterul de massă al mișcărilor revoluționare moderne, dar crede că pentru intelegerea apariției lor e necesar înainte de toate să se cunoască origina și esența elitei revoluționare conducătoare și abia în al doilea rând structura politică în cadrul căreia s'au născut.

In țările balcanice eliberate de sub stăpânirea turcească n'a existat o erarhie sociala comparabilă cu cea din Ungaria sau Polonia. Calea spre formarea profesională și educație a fost deschisă, teoretic, oricui. Evident copii clasei conducătoare a noilor state au avut, din cauza handicapului financiar, mult mai puține șanse să se bucure de aplicarea principiului instrucției generale. Abia după primul război mondial a început să creasca în universități numărul studenților proveniți din clasa țărănească, a micilor funcționari sau a meseriașilor. Mulți dintre aceștia au rupt contactul cu lumea modestă din care s'au ridicat. „Ei au devenit copii erei noastre în timp ce popoarele lor asuprite au rămas mai departe cufundate în întunericul secolului al opsprezecelea, al cincisprezecelea, sau chiar al zecelea ... Le mergea mai bine decât compatrioților lor; ceilalți n'aveau decât să-i admire pentru măestria cu care și-au făurit soarta". *A existat însa și o minoritate protestară, o minoritate care în unele țări — în România mai ales — a fost considerabilă.* „In aceiași oameni, contrastul dintre viața proprie și aceea a poporului lor, contrastul dintre secolul cincisprezecelea și secolul al douăzecilea, a provocat pur și simplu consternare. Nedreptățile sociale erau insuportabile și factorii politici care le permanentizau — dominația unei clici privilegiate, sau a unei națiuni privilegiate, — trebuiau să fie înlăturați"

(urmarea în pagina 5)

CRONICA

Dupa Alegeri

Victoria candidatului republican la alegerile prezidentiale se datoreste, nu in mica masura, nemultumirii opiniei publice americane cu politica externa de „containment" a partidului democrat. Politica de „containment", adica mentinerea potentialului expanzionist comunist in interiorul anumitor limite precise, a fost considerata mereu in cercurile guvernamentale democrate si mai ales de personalitatile care au fost insarcinate sa formuleze politica Departamentului de Stat dela 1947 incoace, ca un program de actiune pe masura mijloacelor disponibile. Aceasta politica prudenta n'a putut impedeca izbucnirea rasboiului de uzura din Corea si nici n'a influentat in vreun fel perseverenta sovietelor in planurile de cucerire a lumii.

Programul de politica externa republican, desi considerat cu rezerva in statele europene, apare la o examinare deaproape mai realist decat cel democrat. S'a reprosat republicanilor prioritatea acordata Asiei in planurile lor de aparare. Pentru cine isi aminteste ca in testamentul lui Lenin comunizarea Asiei e socotita drept calea cea mai sigura a victoriei asupra occidentului, logica punctului de vedere republican e manifesta.

Deopotriva de exagerata e si acuza adusa Republicanilor ca ar intentiona sa abandoneze Europa. La aceasta concluzie s'a ajuns in urma repetatelor cereri ale senatorului Taft, de a se reduce subventiile puse la dispozitia creerii armatei europene si a se intensifica in scimb desvoltarea aviatiei strategice si utilizarii energiei atomice. Ce se va alege de armata europeana cand diviziile sovietice deferla spre coasta Atlanticului e usor de imaginat. In calitatile ei defensive nu cred nici macar cei ce-au organizat-o. Maresalul Juin, comandantul fortelor europene de uscat, a lasat sa se inteleaga intr'un interview acordat revistei spaniole „Destino", ca Pirineii vor fi prima bariera serioasa in fata invaziei inamice. Semnificativ e si discursul tinut recent de Winston Churchill in fata Asociatiei Anglo-Americane. Premierul britanic a declarat ca in conflictul viitor deciziunile principale vor interveni probabil in prima luna, sau chiar in prima saptamana. Forte vaste terestre vor putea fi anihilate de masive bombardamente atomice indreptate impotriva concentrarilor de trupe si cailor de comunicatii.

Constitutia americana acorda presedintelui o mare autoritate in rezolvarea problemelor externe. Totusi, niciun presedinte nu poate ignora opiniile senatorilor si reprezentantilor din Congres ai partidului care l-au adus la putere. Cu atat mai putin va putea sa se indeparteze de programul partidului republican generalul Eisenhover care e un nou venit in arena vietii politice. Intr'un discurs tinut la congresul fostilor combatanti, a subliniat necesitatea adoptarii unei alternative dinamice fata de politica de „containment" de pana acum. America va trebui sa dea sa inteleaga Cremlinului ca nu va accepta niciodata perpetuarea dominatiei sovietice in Asia si Europa orientala. „Va vena ziua" a declarat generalul Eisenhover, **„cand popoarele aservite vor avea posibilitatea sa-si aleaga in deplina libertate calea viitorului"**. Astfel de cuvinte, pronuntate de fostul comandant suprem al fortelor aliate, au importanta cruciala.

Congresul sovietic

Dupa o pauza de 13 ani, Stalin a socotit venit momentul să facă forului suprem al partidului bolșevic o expunere de ansamblu asupra țelurilor principale ale politicei interne și externe a Sovietelor.

Pe plan intern s'au sancționat măsurile luate pentru realizarea celui de al cincilea plan cincinal. Un efort uriaș va fi făcut pentru intensificarea produc'iei în toate ramurile economiei. Cifrele prevăzute pentru 1955 sunt încă departe de a egala nivelul produc'iei industriale americane, însă, dacă se ține seama de faptul că Rușii rezervă numai o fracțiune neînsemnată din acest quantum pentru satisfacerea consumului civil, creșterea potențialului sovietic în următorii trei ani apare impresionantă.

Tonul la programul de politică externă l-a dat Stalin, cu câteva zile înainte de deschiderea congresului, intr'un lung articol apărut in revista „Bolșevic". Teza susținută de Stalin în privința evoluției actuale în politica externă e iminentă unei rupturi a frontului statelor capitaliste, ca urmare a schimbărilor structurale intervenite pe piața mondiala. In opoziție cu dogma fixată de Lenin, dictatorul sovietic consideră contradicțiile dintre diversele state capitaliste mai acute decât cele dintre blocul comunist și lumea liberă. Concluziile practice ce se desprind din această concepție, așa cum au fost rezumate de Malenkov, anunță o intețire a acțiunii de a semăna discordie între țările Pactului atlantic, adoptând față de toate țările europene o atitudine mult mai conciliantă decât față de America.

In discursul de închidere, Stalin a accentuat încă odata că „procesul de autodizolvare" a sistemului economic capitalist își urmeaza neintrerupt cursa sa fatală. Partidele comuniste din țările capitaliste au fost invitate să exlpoateze din plin această situație precară, de victoria lor depinzând succesul politicei sovietice. „Ar fi o eroare", a spus Stalin, „să se creadă că partidul nostru, care a devenit o forță atât puternică, nu mai are nevoe de nici un sprijin din afară". In legătură cu această observație au fost salutate asigurările lui Thorez si Togliatti că poporul francez și italian nu vor lupta niciodată împotriva Uniunii Sovietelor; o indicație că unul din țelurile imediate ale Rusiei e paralizarea Franței și Italiei prin destrămare internă.

Deși prăbușirea apropriată a coaliției occidentale constitue o axiomă a dialecticei staliniste, pericolul care amenință Sovietele din partea "conjurației capitalisto-imperialiste" a fost descris de toți oratorii în culori sombre. Tactic, teza complectată astfel oferă un excelent pivot propagandistic pe care politica sovietică se poate îndrepta în orice direcție: spre o stabilizare a situație prezente, spre războiu, sau spre o intensificare a technicei războiului rece. Privită în orice lumină, e un semnal de alarmă pentru lumea liberă că inamicul e mai hotărât și mai sigur de el decât oricând. Alarma a dat-o primul generalul Ridgway. „In calitate de comandant al forțelor Pactului Atlantic", a declarat el, „mă interesează mai puțin intențiile decât capacitatea de atac a inamicului potențial. Orice speculații bazate pe premisa că Rusia n'ar vrea războiul, nefiind încă complet pregătită, sunt nejustificate și periculoase".

EXTERNA

Pretul Libertatii

La 19 Septembrie, un vas special antimagnetic, ultima livrare făcută Sovietelor în contul reparaţiilor, a părăsit portul finlandez Turku.

Valoarea despăgubirilor de război impuse în tratativele de armistiţiu a fost fixată la 300 milione dolari, calculat la puterea de cumpărare a dolarului din 1938. Pe deasupra, ruşii au mai pretins să li se plătească lor datoriile contractate în timpul războiului faţă de Germania şi echivalentul învestiţiilor germane în industria finlandeza. In 8 ani au fost livrate astfel Rusiei mărfuri în valoare totala de 949 milioane dolari, cu un volum care ar necesita pentru transport un tren de 347.700 vagoane.

Dar cifrele singure nu ilustreaza suficient efortul gigantic pe care a trebuit să-l depună micul popor finlandez, ca să-şi salveze independenţă naţională. Pentrucă sănătatea instituţiilor politice şi sociale ale Finlandei au zădărnicit încercările ruşilor de a o aservi cu aceeaş uşurinţă cu care Wischinschi a expropriat cu un simplu ultimatum dreptul poporului român de a-şi croi singur soarta, Moscova spera să ajungă la acelaş rezultat paralizând economia finlandeza. Din totalul reparaţiilor, numai o treime a fost cerută sub forma de produse ale industriei lemnului, singura industrie de care dispunea Finlanda pentru export înainte de razboi. O treime a trebuit sa fie achitată in vase-peste 600 unitaţi-şi o treime în maşini unelte şi material electric. Noui şantiere navale şi numeroase fabrici au fost construite numai în acest scop.

Condiţii severe au fost impuse în ce priveşte punctualitatea termenelor de livrare şi calitatea produselor. Pentru a face imposibilă respectarea lor, a fost mobilizata puternica minoritate comunistă din Finlanda, care a căutat să saboteze în permanenţă, prin greve şi cereri exagerate, mersul normal al industriei. Fără stare de asediu şi fără să se aducă cea mai mică atingere libertăţilor democratice, au fost întâmpinate toate dificultăţile, pierderea fiind până la urmă de partea partidului comunist, care a încetat de a mai avea influenţa-preponderentă în sindicate. Un eşec asemănător l-au înregistrat şi alte tentative sovietice, de a forta acest popor mândru să abdice dela legile demnităţii naţionale. Mormântul Mareşalului Mannerheim a devenit sanctuar naţional şi niciun cetăţean finlandez n'a fost stigmatizat cu numele de criminal de război pentru vina de a fi luptat contra bolşevismului.

Preţul libertăţii finlandeze nu a fost însă definitiv plătit cu achitarea ultimei rate a tributului. Restructurarea economiei finlandeze, pentru a putea face faţă cererilor sovietice, va oferi mai departe ruşilor posibilitatea de a-şi exercita presiunea politica. Atât capacitatea de producţie a santierelor navale, cât şi a fabricilor de maşini noui construite, întrece cu mult necesitatile pieţii interne. Pentru export, această industrie născută artificial nu poate lucra cu preţuri de cost care să suporte concurenţa industriilor internaţionale, mult mai avantagios plasate. Surplusul acestei producţii s'a obligat să-l absoarbă Rusia, prin acordul comercial ruso-finlandez din 1950. Fără îndoială dependenţa economică a Finlandei va fi folosită fără scrupul de Moscova pentru continuarea şantagiului politic.

Revolutie in Orientul Apropiat

Lovitura de Stat din Egipt a deslănţuit o adevărată reacţiune nucleară în structura politică a Statelor arabe. Instituţia monarhică care în orient îşi păstrase, cu toate împrumuturile constituţionale din Occident caracterul sacrosanct al primelor califate a fost despuiată peste noapte de toate atributele divine. In Egipt, coruptul Faruk, descendent în linie directă a profetului, a fost somat să părăsească până în 6 ore pământul Faraonilor; în Jordania, un rege schizofrenic, cu capricii absolutiste, a fost demis printr'un simplu act al parlamentului; în Iran, Mohamed Reza Pahlevi şi-a păstrat tronul sacrificându-şi rudele şi prietenii şi renunţând practic la toate prerogativele regale.

Popoare care de milenii s'au obişnuit să accepte cu fatalism fantezille şi rapacitatea autocraţilor se deşteaptă la viaţă şi cer reforme sociale radicale, înbunătăţirea condiţiilor de existenţă materială şi emancipare politică. E o dovadă de sănătos instinct politic că această resurecţie revoluţionară a început cu quasilichidarea sultanatului tradiţional. Nu numai că în jurul tronului s'au polarizat în toate ţările, afară de Anglia şi Statele Scandinave, elementele cele mai dubioase ale societăţi încă necristalizate, dar mai mult, instituţia monarhică ca atare s'a dovedit un obstacol în calea progresului impus de ritmul vieţei sociale moderne. Exemplul revoluţionar din orientul apropiat e un precedent care va face desigur şcoală şi în alte ţări.

Din cauza carenţei partidelor politice, iniţiativa răsturnărilor revoluţionare din Egipt a luat-o armata. Generalul Naguib era la început conştient de pericolele unui regim militar. A promis deaceea că se va abţine dela orice imixtiune în viaţa politică şi că se va retrage imediat după restabilirea ordinei parlamentare. Dar forţele care l'au ridicat pe scut îl împing spre dictatură.Naguib vorbeşte şi acţionează în numele poporului, însă a unui popor pe care nu l'a consultat. El nu se sprijină material decât pe armată şi nu are alt mandat decât cel pe care şi l'a dat singur. Deocamdată, pare încă dispus să menţină partidele politice, însă decapitate de şefii lor şi conduse de oamenii săi de paie. De o comparare a situaţiei actuale din Egipt cu acea găsită de Atatürk când a început modernizarea Turcei nu poate fi vorba. Ataturk avea în spate, pe lângă armată, puternicul partid revolutionar al junilor turci. Viitorul va arăta dacă Naguib are forţă morală a unui Cincinatus modern, sau e numai un general ambiţios, dornic să instaureze un fel de teocraţie militară sprijinită pe baionete. Dar, „cu baionetele", a spus odată Napoleon, „poti face orice, afară să te aşezi pe ele".

(urmarea în pagina 10)

Spre un pact balcanic

O depeşă a agenţiei Associated Press a anunţat luna trecută că Statele Unite ar fi solicitat dela mareşalul Tito o cooperare mai strânsă la apărarea comună a sud-estului european şi mai ales posibilitatea pentru aviaţia americană de a utiliza baze în Jugoslavia. Amiralul Cassady, purtătorul acestor propuneri, a explicat lui Tito că, în cazul unui atac din partea sateliţilor sovietici, avioanele americane din spaţiul adriatic ar putea întreprinde imediat operaţii împotriva României, Ungariei şi Bulgariei. Departamentul de Stat a declarat că nu ştie nimic de un astfel de demers, iar ministrul armatei, Frank Pace, a contestat informaţia că Pentagonul ar fi elaborat un plan pentru a include Jugoslavia în sistemul de apărare a Mediteranei orientale.

Cu toate desminţirile date, Americanii au continuat prin ambasadorul lor dela Ancara, George Mc Ghee, să stăruie pe lângă guvernele respective sa ajungă la formarea unui bloc militar turco-greco-jugoslav.

Perspectiva realizării unei noi înţelegeri balcanice nu e considerată cu entuziasm de nici unul din cele trei state. In Turcia şi Grecia aceasta atitudine e înţelepciunea însăşi, pentru că se ştie că Turcia e o ţară profund anticomunistă şi că în Grecia campania dusă de guvernul din Belgrad împotriva „monarhofasciştilor" prea e vie în memoria populaţiei care a suferit ororile comise de partizanii lui Marcos. Pentru Turci ca şi pentru cei mai mulţi Greci, distincţia între comunism „rău" şi „bun" nu e încă clară.

(urmarea în pagina 10)

Revista Presei

Reacţiunea la aceste stări de lucruri înspăimântătoare a fost organizarea mişcărilor revoluţionare de dreapta de către elitele protestatare. Ca prototip al acestor mişcări, domnul Hugh Seton-Watson considera Garda de Fer. „Un interesant exemplu pentru tipul de dreapta al unei mişcări revoluţionare într'o ţară înapoiată, este Garda de Fer românească. Condusă de studenţi şi titraţi, a fost în stare după 1930 să lupte pentru înlăturarea mizeriei ţăranilor şi să monopolizeze idealismul intelectualilor. Membrii Garzii de Fer mergeau, ca şi Narodnikii ruşi, în mijlocul poporului, ca să-i studieze condiţiile de viaţă, de care s'au îngrijit mai cinstit şi mai temeinic decât generaţia mai vechie a politicianilor liberali în vremea ei — şi în acelaş timp, ca să-şi propage ideile lor."

Considerăm de natură anecdotică desvăluirile autorului despre o acţiune sistematică de infiltrare a legionarilor în organizatiile oficiale şi partidele de opoziţie, după cum forţat pare şi paralelismul pe care vrea să-l scoată în evidenţă între Garda de Fer şi mişcările naţionaliste din Asia şi Africa, respectiv organizaţiile secrete militare din Japonia şi Confreria musulmană din Egipt. Alte latitudini, alte condiţii istorice şi sociale, alte idealuri. —

Die Weltwoche din 31 Octombrie. Marele săptamanal elveţian a publicat mai de mult o serie de reportagii despre putregaiul dela curtea fostului despot al Egiptului. La scurt timp dupa aceea, Faruk a fost silit să plece, să îngroaşe rândurile celorlaţi Ex-regi, din exil. Un reportaj recent asupra poziţiei subrede a monarhiei belgiene a provocat însă violente proteste din partea unor publicatii din Bruxelles. Sigur, nu exista nicio asemănare între Faruk şi Regele Bauduin, dar iarăşi, e un secret cunoscut, că naţiunea belgiana suferă de un fel de oboseală regalista. Criza constituţională din 1950, rezolvată cu abdicarea regelui Leopold, a amânat numai o ceremonie funebră care a început să pasioneze până şi bigotele popoare orientale.

Primul redactor al revistei, Karl von Schumacher, răspunde însuşi celor care au văzut o ofensa în reportajul incriminat. „Ultimile alegeri comunale, cu succesele deadreptul senzaţionale repurtate de anti-monarhişti, au arătat încaodata limpede unde se ajunge, când monarhii duc o politică care e în desacord cu dorintele marei majorităţi a unui popor orientat democratic." *Alegerile comunale nu sunt chiar aşa de inofensive. Abdicarea Regelui Alfons al XIII. al Spaniei a fost cauzată tot de rezultatul unor alegeri comunale.*

In complexitatea vieţii politice din prezent, au Regii vreo scuză în plus pentru actele lor? Răspunsul lui Karl von Schumacher e că „pentru Regii moderni ca şi pentru supuşii lor e valabilă încă fraza antică: Quidquid delirant reges, plectuntur Achivii (De câte ori Regii fac prostii Grecii primesc loviturile), — cu alte cuvinte, şi astăzi încă personalitatea şi faptele suveranilor influenţează destinul popoarelor lor."

Ecrits de Paris — din Septembrie. Michel Dacier întreprinde într'un articol intitulat „Cele două părţi ale ghetoului", periculoasa tentativă de a face o genealogie a antisemitismului.

Autorul declară că nu-i antisemit, însă consideră cenzura teribilă care planează asupra oricărei discuţii obiective în jurul problemei antisemitismului, ca cel mai grav impediment în calea lichidării acestuia. Aceiaşi opinie o împărtăşeşte şi doctorul Rudolf Loewenstein în o lucrare asupra psihoanalizei antisemitismului, din care sunt citate următoarele rânduri: „Interdicţia legală a antisemitismului n'ar putea fi eficace decât într'un sistem social fondat pe înregimentarea gândirii. In acest caz, remediul ar risca să fie tot aşa de dăunător pentru civilizaţie ca şi răul pe care ar încerca să-l vindece".

(urmarea în pagina 7)

ȘTIRI din ȚARĂ

Comutări de pedeapsă.

Dintre cei condamnați la moarte pentru sabotaj la lucrările canalului Dunărea-Marea Neagră, au fost executați: Vasilescu Nicolae, Rosei Aurel și Nichita Dumitru. Au fost aprobate cererile de grațiere și pedeapsa cu moartea a fost comutată în muncă silnică pe viață pentru Gheorghe Georgescu Topăslău și Petre Cernătescu.

Războiul criminal din Răsărit.

Organizația comunistă din uzinele Matyas Rakosi (fostă Le Maître) a respins cererea de înscriere printre candidații de partid a unui muncitor care în 1941 a intrat în armată ca voluntar. Membrii de partid care au dat recomandații pentru înscriere, au fost criticați cu asprime, deoarece războiul din răsărit „a fost un războiu criminal, îndreptat împotriva intereselor clasei muncitoare".

Proteste împotriva abuzurilor electorale.

În cadrul propagandei electorale pentru alegerile dela 30 Noembrie, presa reperistă a început să scoată din arhive și să publice protestele făcute împotriva abuzurilor electorale cu prilejul alegerilor dintre cele două războaie.

Dușmanii regimului.

Au fost lipsiți de dreptul de vot pentru alegerile dela 30 Noembrie, în afara de foștii moșieri, bancheri și industriași și chiaburii, precum și proprietarii de întreprinderi comerciale ori industriale încă nestatizate. Toți aceștia sunt considerați dușmani de moarte ai regimului.

„Nedemni"

Pentru a asigura puritatea corpului electoral care trebuie să fie compus numai din „oameni ai muncii", orice cetățean „cinstit" are datoria să meargă la comitetul executiv și să ceară ștergerea din listele electorale a celor „nedemni". Impiedicarea celor „nedemni" (chiaburi, proprietari de întreprinderi comerciale sau industriale încă nenaționalizate) poate fi cerută încă și în ziua alegerilor în fața comisiilor electorale ale secțiunilor de votare. Nu există nicio cale de apel pentru cei declarați „nedemni".

Procedura electorala.

Pentru a controla prezentarea cetățenilor la alegeri au fost desființate certificatele electorale. La prezentarea pentru votare, cetățenii se vor identifica cu buletinul de identitate, iar comisia va verifica dacă ei se găsesc trecuți sau nu în listele electorale.

Noul Post radio-coasta Constanta.

A fost montat in cladirea Directiei Maritime, in cursul lunei August 1952. Postul C. B. „Redifon" (de fabricatie engleza) a fost adus dela Bucuresti, amplificat la 800 wati si luat in intrebuintare de Sovrom Transport din luna Septembrie a. c. Acest post se afla sub directul control al Directorului Maritim Korovicew (rus) si supravegherea radiotelegrafistului sef Faunescu, membru p. c. de mare incredere, si radiotehnicienilor Ciolan si Borcea, ajutați de inca 4 radiotelegrafisti, special instruiti, veniti dela Bucuresti. Toate aceste masuri de siguranta interioara au fost impuse de importanta postului.

Vasul Independenta, scufundat intre Turnu Severin si Ostrovul Mare, in anul 1951, de catre pilotul Negut Alexandru (— azi refugiat in vest —) si ridicat la sfarsitul aceluiasi an, a fost complect reparat in Santierul Naval dela Orsova. Motoarele vechi cu aburi au fost inlocuite cu motoare Diesel-Widdop, a caror probe au fost efectuate la sfarsitul lui Octombrie a. c. de către o comisie sovietica. Se conteaza cu o incadrare in productia Sovromtransport la inceputul trimestrului I din 1953.

Neexecutare de contracte.

Pentru a asigura brațele de muncă necesare recoltării bumbacului, comitetele executive de raioane și comunale au primit instrucțiuni ca locuitorii care au semnat contracte de muncă cu fermele de stat să fie obligați să le execute. In general, cei care au semnat astfel de contracte cu fermele de stat, sub presiunea autorităților, refuză să se prezinte la muncă deoarece condițiunile alimentare și cazare în aceste gospodării agricole de stat sunt extrem de proaste.

Scutiri de predare a cotelor.

Ca urmare a pierderilor de recoltă dintr'o mare parte a țării (regiunile: Galați, Constanta, București, Craiova, Timișoara, Arad, Oradea, Baia Mare și Suceava), guvernul a luat măsura de a reduce obligațiunile de predări la colectare ale gospodăriilor mici și mijlocii. Din textul hotărîrii rezultă că restanțele din cotele obligatorii care nu au reușit să fie colectate în 1951 sunt atât de importante, încât pentru a ușura situația țăranilor din regiunile lovite de calamități, a fost nevoie de o hotărîre a Consiliului de Miniștrii, care să-i scutească de urmărirea acestor cote.

„DEFALCARE" PE CAP DE LOCUITOR

Pentru a controla îndeplinirea planului, se preconizează „defalcarea" lui n cadrul unităților economice, astfel încât fiecare individ să-și cunoască obligațiunile care îi revin. Dacă de ex., o cooperativă a planificat să achiziționeze dela țărani anumite cantități de cereale, aceste cantități se împart la numărul de salariați ai cooperativei, stabilindu-se cantitatea pe care trebuie să achiziționeze fiecare. O bună defalcare nu se face însă numai pe cap de muncitor ci și pe lună și chiar zile, astfel încât activitatea fiecărui om să poată fi controlată în raport cu obligațiunile care i s'au fixat, iar în caz de neîndeplinire a planului, vinovații să poată fi găsiți cu ușurință. Se ajunge însă și la situații ca aceea dela cooperativa din com. Buda (jud. Ilfov) când salariații sunt obligați să achiziționeze zilnic fiecare câte 10 kg. grâu, 200 gr. orz și 150 gr. ovăz.

Vasul Constantin Brancoveanu, care inainte de rasboiu facea curse de pasageri Galata-Viena, a fost transformat mai tarziu in remorcher (1200 cp). Actualmente se află în Santierul Naval Orsova unde urmeaza sa i se faca „reparatii capitale". Pentru aceste lucrari a fost alocata suma de 700.000 lei. Lucrările vor începe luna aceasta.

„REZERVE" DE GAZ METAN

Intreprindera „Industria Bumbacului" este prezentată elogios de ziarul Scânteia fiindcă a făcut pregătirile necesare în vederea sezonului de iarnă: repararea ușilor și ferestrelor dela ateliere. Deasemenea, pentru a asigura producția în timpul iernii, fabrica a făcut rezerve nu numai de păcură, dar și de gaz metan, după cum ne asigură reportera Elena Oprea. Numai lemnele urmează să fie ridicate din depozite pe măsura necesităților.

A depășit norma! Nava Berezina ce face curse cu marfuri dela Constanta-Odessa la Durres, incarca de fiecare data la Constanta 320 tone apa potabila, necesara la bord si pentru cazane. Insa consumul este doar de 80 tone. Vasul transporta astfel 240 tone apa in loc de marfuri, la fiecare voiaj . . .

LIPSURI, LIPSURI, LIPSURI . . .

In porturile Severin, Lubotina, Moldova, Plavirița, Galați, s. a. nu s'a putut lucra decât 2/3 din luna Octombrie a. c., din lipsă de muncitori.

Remorcherele, slepurile și tancurile românești circulă pe Dunărea de jos cu personal redus. In luna Octombrie au fost încorporați și concentrați o bună parte din personalul navigant și chiar specialiști (radiotelegrafiști, mecanici, timonieri), unii fiind luați chiar cu ordine speciale. Astfel e cazul vaselor Horia si Astrahan care circulă doar cu 60% din personal, din lipsă de cadre de rezervă.

Ziarul comunist „Drapelul Roșu", in luna Noembrie, se plânge ca „în portul Galați se produc mari întârzieri la transportarea materialelor destinate pentru Sovrom Construcția, din cauza lipsei totale de organizație."

Deasemenea că până în ziua de 3 Octombrie nu se primise încă la Direcția Regionalei SRT din Tr. Severin suma de lei 850.000 necesara pentru plata salariilor pe luna Septembrie, din lipsa de organizare".

Tuturor șantierelor navale din tară, conform ordinului 1267 din 22. 10. 52, li s'au interzis intrebuințarea oricarui metal neferos „fără aprobarea specială CSA . . . din lipsă de materiale".

Chiar si „saltelele pentru vasele de pasageri vor fi umplute (șantierele navale Orșova si Galati) cu paie, din lipsa de iarbă de mare si lană".

Atelierul 7 Noembrie din Constanța „n'a realizat planul de lucrări pe luna Octombrie decat 32%".

Uzina Progresul din Braila, nu respecta, cu lunile de zile, termenele de livrare. Dela București a fost trimis cu puteri depline Ing. Rogoveanu, pentru „a îndrepta lipsurile".

Serviciul de proecte din Direcția Technica Sovromtransport, deși din luna Septembrie înainteaza incontinuu cereri si plangeri, „nu mai poate executa nici cele mai urgente lucrari din lipsa totala de hartie de calc".

La santierul Portul Rosu au fost montate la cazane „manometre cu gradatia de 0—250 atm. din lipsa manometrelor de 0—80 atm.

In luna Octombrie vasul Alba Julia a trebuit sa ia acumulatorii vasului Oituz pentru a-si putea continua calatoria, ultimul trebuind sa fie scos din productie. A fost necesar sa se comande la Budapesta si Vienna acizi pentru acumulatoarele vaselor SRT," in tara fiind lipsa".

Ridicarea nivelului politic face minui

„Intrecerea socialistă în cinstea zilei de 7 Noembrie . . . obiective: economie materiale întrețineri, 100% față de normativ; înlăturarea avariilor 100%; ridicarea nivelului politic cu 40% . . ." (provocarea colectivului Craiova cu ocazia celei de a 35-a aniversare a revoluției socialiste).

Prin ridicarea nivelului politic (cu 40%) se va ajunge la înlăturarea 100% a avariilor și economia totală a materialelor de întreținere.

Autocritică: *Fabrica de creione IPROFIL din Sibiu a fost criticată într'o scrisoare publicată în ziarul „România Liberă" că minele creioanelor sale sunt de o calitate atât de proastă, încât creioanele nu țin nici trei zile. Conform unei decizii a Comitetului Central al partidului, toate întreprinderile sunt obligate să răspundă într'un termen foarte scurt criticilor publicate în presă, făcându-și autocritică și aratând măsurile pe care înțeleg să le ia pentru îndreptarea situației.*

Directorul și inginerul șef al fabricei au arătat în adresa lor de răspuns, că nu minele creioanelor sunt de proastă calitate, și ruperea prea frecventă a vârfurilor creioanelor se datorește lamelor de proastă calitate cu care consumatorii își ascut creioanele.

Urmărirea dușmanilor *regimului: Una dintre dificultățile regimului în lupta împotriva celor pe care-i consideră adversari, este faptul că datorită lipsei de cadre calificate, cei concediați dintr'o întreprindere își găsesc ușor o slujbă într'o alta. Secțiunile de cadre de pe lângă întreprinderi și organele de partid care lucrează cu ele au primit instrucțiuni să-și mărească efortul de ținere la zi a lucrărilor și de completare a dosarului fiecărui salariat în scopul de a descoperi pe cei care reușesc totuși să-și câștige o existență prin muncă.*

Starea de spirit în țărănime. In comuna Mărculeni, din regiunea autonomă maghiară, după înființarea gospodăriei colective în anul 1951, relațiile dintre cei intrați în gospodăria colectivă și restul țăranilor din sat au ajuns atât de încordate, încât unul din țăranii mijlocași, Cseke Zoltan, și-a ucis propriul său

fiu, pe Cseke Istvai, unul dintre cei mai înverşunaţi colectivişti, devenit brigadir. Cseke Zoltan, împreună cu Nagy Caroly, care a fost de faţa când s'a întâmplat cearta între tată şi fiu, au fost judecati şi condamnaţi în cursul unei judecăţi ţinuta în curtea gospodăriei colective, la care a fost adunată toată populaţia satului spre a fi înfricoşată. Acuzarea a fost susţinută de soţia celui ucis, nora cerând condamnarea la moarte a socrului.

Propagandă pentru colectivizare: *Unul din mijloacele folosite de regim pentru a face propagandă printre ţărani cu scopul de a-i convinge de binefacerile agriculturii colective este şi turnarea de jurnale sonore, pe bandă îngustă ce urmează a fi rulate în aparatele de cinematograf, instalate în o parte din căminele culturale.*

Intr'o primă fază, aceste jurnale s'au mulţumit să redea scene de entuziasm fabricat cu ocazia constituirilor de gospodării colective şi de belsug cu ocazia împărţirii produselor, când cei câţiva comunişti din gospodărie primesc aproape totalitatea produselor.

După îndepărtarea din guvern a lui Vasile Luca, Teohari Georgescu şi Ana Pauker, s'a introdus o nouă temă: isgonirea chiaburilor din gospodăriile colective. Conform directivelor, cei demascaţi drept chiaburi trebuiesc filmaţi dintr'un unghiu, deoarece în calitate de duşmani ai poporului nu au curajul să privească pe operator în ochiu. Aparatul trebuie apoi să filmeze întoarcerea chiaburului acasă singur ca să marcheze izolarea lui după demascare.

Comentariile care însoţesc aceste jurnale sonore, nu au scăpat nici ele de critică. Ele sunt, bogate în cuvinte, dar sărace în idei, iar frazele pompoase sunt menite să ascundă slaba cunoaştere a problemei tratate. Critica se referă la fraze de tipul celor de, mai jos: "caii sunt zilnic scoşi la câmp, unde pasc iarba mănoasă a câmpiilor," pentru a marca o scenă, ce desigur numai într'o economie socialistă devine o problemă de stat, în care spectatorul vede niste cai păscând.

Chiar muzica are lipsuri. Ea nu numai că nu este mobilizatoare, dar are „un caracter idilic şi întrucâtva melancolic".

Soluţia pentru îndreptarea tuturor acestor lipsuri este ca deobiceiu, copierea modelelor sovietice şi instruirea în marxism-leninism a operatorilor.

Invăţământul de partid. Una din problemele care preocupă atât regimul comunist, cât şi pe cei care urmăresc efectele dominaţiei comunismului asupra poporului român, este aceea a rezultatelor propagandei desfăşurate cu un aparat atât de masiv. Numai la sate, au fost încadraţi în cercurile de studiere a istoriei partidului comunist rus şi a biografiei lui Stalin, peste 37.000 de ţărani.

Deocamdată, nivelul propagandiştilor este încă foarte scăzut, ei mai sunt influentaţi de ideile burgheze. Invăţământul de partid se reduce însă la o învăţare pe de rost a textelor, fără a se încerca să se înţeleagă ideile expuse. S'a constatat că activiştii dela sate (activiştii sunt funcţionarii de partid, a căror singură ocupaţie este să asigure realizarea liniei partidului) nu studiază textele de partid, pe motiv că sunt ocupaţi cu alte „sarcini".

Transporturi pentru Rusi.

Vase romanesti ale flotei comerciale de mare executa din ordinul Rusilor transporturi mari dela Odessa la Durazzo, sperand in acest fel sa nu atraga atentia Aliatilor. In luna August au fost transportate intr'o singura cursa de catre vasul Berezina 700 tone masini, camioane si material de rasboiu (piese detasate). In luna Octombrie vasul Dimitrov a transportat 50 camioane militare si piese detasate de submarine. In plus in celelalte doua forturi albaneze, Durres si Valona, se transporta continiu, din Romania, ciment, materiale de constructii, cereale, etc.

COMENTARII

Lampa lui Ilici. De câte ori într'un sat sau chiar numai în clădirea unui sfat popular e introdusă electricitatea, ziarele reperiste fac mare vâlvă şi prezintă faptul ca un extraordinar eveniment, care niciodată nu se întâmpla pe vremea „regimului de teroare şi exploatare a bestiilor moşiereşti şi fasciste". Ceeace e ridicol, e ca lumina electrică e numită întotdeauna „lampa lui Ilici", vrând prin aceasta să facă să se creadă că ar fi vorba de o invenţie rusească, un dar al lui Vladimir Ilici, adică a lui Lenin. O asemenea îndrăsneală nu este de mirare, stiut fiind că soldaţii ruşi ajunşi în România erau surprinşi să găsească şi aici electricitate, deoarece ei învăţaseră la şcoală că electricitatea e o invenţie rusească de care numai locuitorii „celei mai avansate ţări din lume" se bucură. Pe când va fi declarat oare şi soarele o invenţie a „genialului Stalin"?

Reforma administrativă cuprinsă în noua Constituţie împarte tara în 18 regiuni, care la rândul lor sunt împărţite în 184 de raioane. Raioanele sunt în general ceva mai mari ca o plasă şi ceva mai mici ca un judeţ. Atât regiunile cât şi raioanele au hotarele astfel trasate încât să se potrivească cât mai putin cu hotarele judeţelor sau a regiunilor istorice tradiţionale. Se vede şi aici tendinţa de a face uitat tot ce reprezintă tradiţia românească. Astfel de pildă regiunea Constanţa cuprinde fostul judeţ Constanţa, o parte din fostul judeţ Tulcea, până la Babadag, dar şi o parte din fostul judeţ Ialomiţa. Nordul fostului judeţ Tulcea la regiunea Galaţi, care se întinde şi în Moldova şi în Muntenia. Regiunea Piteşti e aşezată călare pe Olt cuprinzând deci şi părţi din Muntenia şi părţi din Oltenia. Predealul ţine de regiunea Stalin (Braşov), dar Azuga şi Sinaia ţin de regiunea Ploeşti. Regiunea Suceava cuprinde nu numai Sudul Bucovinei şi Nordul Moldovei, dar şi ceva din Nordul Ardealului. O noutate importantă e crearea „Regiunii Autonome Maghiare" cu capitala la Târgul Mureş. Statutul ei nu e încă bine definit. In hotarele ei, cuprinde afară de secui şi un mare număr de români şi germani.

Oraşul Bucureşti are un regim special şi se numeşte official „Oraşul de Subordonare Republicană Bucureşti". E împărţit şi el in opt raioane purtând nume tradiţionale româneşti ca: „Lenin", „Stalin", ,;Gheorghiu Dej"; ;;1 Mai", „Griviţa Roşie". Nu lipseşte nici raionul „23 August", zi de care comunştii sunt tot aşa de mândri ca şi unii tovarăşi din emigraţie.

Muncă de lămurire se numeste acum în R. P.R. propaganda comunistă. Schimbarea aceasta de nume nu este întâmplătoare. Pe deoparte cuvântul „propagandă" a ajuns atât de rău famat încât toţi se feresc de el. Pedealtăparte, zecile de mii de propagandişti comunişti care trăesc bine plictisind şi terorizând pe bieţii români muncitori cu nesăratele lor discursuri au pretenţia că şi palavrageala lor e un lucru folositor şi că reprezintă şi ea o „munca" utilă „construcţiei patriei socialiste". Numai că bieţii români necăjiţi tot cu atâta plăcere privesc şi „munca de lămurire", cum priveau până acum propaganda.

Acumulare socialistă se chiamă acum în R. P. R. capitalul. Cum regimul aşa zis comunist este de fapt un aspru capitalism de stat, este dela sine înţeles că întreprinderile care lucrează rentabil, graţie exploatării sălbatice a muncitorilor, au uneori câştiguri însemnate, Muncitorii însişi bineînţeles că nu participă sub nicio formă la aceste beneficii. Aşa se face că an de an averea întreprinderii creşte. Cum cuvântul „capital" e în lumea comunistă un cuvânt de ruşine, această capitalizare e numită pudic în presa regimului — „acumulare socialistă". Botezând cu un nume nou o veche realitate, conducătorii R. P. R. au şi aici impresia că au făcut o mare reformă . . .

Biata limbă românească a ajuns zi de zi tot mai stâlcită în R. P. R. Cine citeşte presa din Bucureşti, aproape că are nevoie de un dicţionar ca s'o înţeleagă. Găseşti acolo cuvinte şi expresii ca: batozar (=lucrător la batoză), miciurinist (=adept al teoriilor biologice ale lui Miciurin sau fruct obţinut după procedeele lui. Se spune de pilda „măr miciurinist"), agitaţie vizuală, şofer stahanovist sutamiist, activizare, agrominim, instructaj, utemist, carpnic, cifric, deviaţionist, drăglină, graniclună, aspirantură, exponat, împăciuitorism, partinic, radioficare, etc. etc. In Basarabia limba româneasc e şi mai rău chinuită. „Limba moldovenească" folosită la radio şi în ziare cuprinde uneori până la 10% cuvinte curat ruseşti. Acolo de pildă nu se mai vorbeşte de planul cincinal ci de „piatiletca". Tot acolo „zăvod" nu mai înseamnă un dulau mare, ci una din multele forme de „întreprindere socialistă". Alte cuvinte rămân cu totul neînţelese pentru cei care ne facem iluzia că mai vorbim româneste.

Radioficarea e unul din cuvintele la modă în R. P. R. Ziarele anunta bucuros noui localităţi „radioficate". S'au creat şcoli anume pentru „radioficatori". Pentru omul neprevenit, radioficare ar părea că înseamnă înzestrarea cu posturi de radio-emisiune a unei regiuni şi mărirea numărului aparatelor de recepţie. In realitate e însă tocmai contrariul. In localităţile „radioficate", toate aparatele de radio sunt confiscate. In schimb locuitorii primesc un simplu difuzor legat de un post de recepţie central instalat la primărie. Bineînţeles că nu sunt ascultate acolo decât emisiunile oficiale. Culmea e că aceste difuzoare nu pot nici măcar fi făcute să tacă de stăpânul lor, ci urlă când vor ele şi ce vor ele. Iar cei ce nu le au în casă, aud toată ziua, vrând-nevrând, programul de radio, dela megafoanele instalate pe străzi, la colhozuri şi chiar pe ariile de treer.

Revista Presei

(continuare din pag. 5)

Teza domnului Dacier se poate rezuma astfel: Nu se poate nega că evreul modern a fost marcat profund psihologiceşte de antisemitismul secolelor trecute, când era silit să se conformeze legilor severe ale ghetoului. Dar segregarea impusa de Gentili, oricât de umilitoare era, a fost dorită de Evrei, permiţându-le să-şi păstreze solidaritatea şi cultura lor. Izalarea voită şi exclusivismul manifestat de Evreii însăşi explică în bună masură antisemitsmul.

Strălucita expunere e susţinută laborios cu mărturiile celor mai reprezentative personalitati evreeşti: Spinoza, Henry Bernstein, Theodor Reinach, Julien Benda şi mai ales Bernard Lazare, paşionatul apărător a lui Dreyfus, dar şi cel mai venerat prieten al prinţului nationalismului francez — Charles Peguy. „Nu e vorba bineînţeles să se justifice persecuţii abominabile care nu pot decât să fie dezaprobate de toţi oamenii de inima", ne previne autorul. „Intenţia noastrăe dimpotrivă să impedecăm revenirea crizelor de acest gen. Pentru aceasta, trebue să se înţeleagă că ele n'au isvorât din neant, că au cauze eficiente şi că aceste cauze sunt în parte imputabile celor care au fost victime".

Latest News, Mannheim — intr'un număr din luna Noembrie, afirmă că pe teritoriul Germaniei de Vest se găseşte un număr de 25.000 D. P. polonezi încadraţi în „Wachabteilungen" ale armatei americane. Ei sunt comandaţi de ofiţeri americani şi polonezi (parte din ei sunt foşti ofiţeri din armata generalului Anders.)

Revizuiri de vocabular

Despre ideal si utilitatea lui

Pentru utilitatea (şi ţinuta academică a) expunerii, nu-i vom numi cu numele lor pe preopinenţii noştri, ci-i vom desemna sub termenul generic şi neutru de „adversari". Rugăm deci pe cititorii (dacă sunt) liberali, ţărănişti sau, cum se spunea pe vremuri, iudeo-masoni, voind să se cuprindă în această denumire sintetică de-avalma pe socialişti, comunişti şi evrei în general, îi rugăm deci să nu se simtă vizaţi şi să nu se formalizeze. Nu ne referim la dânşii.

Şi când ne referim la Adversar, n'o facem din plăcerea sadică de a-i desgoli insuficienţa, ipocrizia sau minciuna, ci din nevoia dialectică a contradictorului: pe fond negru (sau roşu) literele albe (sau verzi) ale adevărului se disting mai lamurit.

Adversarul, inainte chiar de a cerceta despre ce este vorba, a declarat idealul legionar ca nociv şi a deslănţuit impotriva lui arsenalul de atacuri (dela sfichiuirile in presă până la internarea in câmpuri de concentrare şi calcinarea la crematoriu). De două ori nociv: ca ideal in genere şi, mai cu osebire, ca legionar.

Pentru Adversar orice ideal, nu numai cel legionar, este primejdios. Şi aceasta nu numai pentru că idealurile ar fi, ca şi elefanţii, contagioase şi ca atare periculoase pe planul prozelitist-electoral. Pe acest plan oarecum meschin al instinctului de conservare nu le atacă decât plevuşca adversarilor, acea tagmă neinteresantă a „măsurilor subţiri, ochilor bulbucaţi de broască şi a cefelor late". Adversarul însă cu manuşi şi înalte studii reproşeaza idealului defecte mai serioase şi, am zice, mai nobile. Anume: idealurile au a fi, mai intâiu, cu totul neputincioase. Priza lor asupra evenimentelor este, dacă nu nulă, cel puţin neglijabilă. Nu le colorează (evenimentele) decât in mod superficial, fără a le ataca substanţa. Rolul lor, al idealurilor, nu este, în cel mai bun caz, decât acela de a exprima faptele. In nici un caz însă acela de a le „informa", de a le transforma.

In al doilea rând idealurile ar fi mincinoase sau neverificabile: departe de a constitui, cum indrăznim să pretindem, judecăţi controlabile de către experienţă sau de către logică, idealurile nu-s decât mituri sau simple vorbe goale. (v. Ralph Barton PERRY: „Puritanism and Democracy".)

Si de ce, veţi întreba, această inverşunare impotriva idealurilor? Pentrucă idealurile sunt, zice Adversarul, nu ceeace pretinde Lalande (l'espirt dans les lois vivantes: ce n'est pas une force, c'est une puissance), ci ceeace afirmă Dl Fairchild în al său „Dictionary of Sociology": idealurile sunt stâlpii unui tip de cultură care, dând precădere valorilor spirituale asupra celor materiale, manifestă interes deopotrivă pentru transformarea lumii externe şi pentru transformarea omului, preferând lucrurile imediate pe acelea ce par distante, dar permanente şi fundamentale.

Vedeti? Spune "transformarea lumii externe şi transformarea omului"! Parc'ar transcrie cântecul lui Radu Gyr (cu muzica de Mânzatu): „să faci, Căpitane, o ţară ca soarele sfânt de pe cer", adică o altă ţară. Sau parc'ar parafraza legea educaţiei din „Cărticica şefului de cuib": „trebuie să devii un altul!" Suspect! Şi foarte subversiv. Cum bine spunea Wolff (acum vreo două secole) despre idealişti: „eine schlimme Sekte".

Curat sectă păcătoasă! Pentrucă in loc să se mulţumească a considera ideile ca pe nişte simple obiecte de contemplaţie sau de afirmare intelectuală, se încăpăţinează a le injecta pasiune, credinţă. Din simple obiecte de contemplaţie intelectuală, le transforma in explozibile supuse jocului emoţiilor şi încărcate nu numai de constatări neutre, ci şi de nădejde, de dorinţi, de fidelitate, de voinţă. Astfel ideile, transformate în idealuri, părăsesc cabinetul gânditorului, unde nu făceau rău (dar nici bine) nimănui, şi coboară în stradă, în vâltoarea vieţii sociale, pe care pretind s'o capteze, s'o diriguiască, s'o îndrepte către alte ... idealuri. Un pas, şi din ideal cazi la ideologie. Şi nu-i ideologie care să nu se termine prin revoluţie.

Până aici critica Adversarului. Să vedem dacă este întemeiată.

*

Neputincioase, idealurile? Fundamentul ştiintific pe care se bazeaza Adversarul pentru a sustine această afirmaţie, este materialismul: comportamentul omului e datorit la o serie de reacţii fizico-chimice in care rolul ideilor este nul. Totuşi ideile există! Da, dar ca nişte simple secreţii ale crerului, ca nişte simple epifenomene: efecte, nu cauze. Cauze n'ar fi decât instinctele, reflexele, tropismele.

Chiar la nivelul individului această afirmaţie se poate dovedi cu uşurinţă ca falsă. Fiecare dintre noi poate distinge în ce proporţie comportamentul nostru personal este hotărit tendinţelor primare (foame, frică, apetituri sensuale) şi în ce măsură „ideologiei". Să admitem, după explicaţia Adversarului, că nu calculul politic (deci o idee) l-a impins pe Dl Vişoianu la New York şi pe subsemnatul la Buenos Aires, ci frica (adica un instinct). Frica de ce? De schingiuirea de către Rus. Insă nici Dl Visoianu, nici subsemnatul, nu am VAZUT cu ochii nostri ceeace ni se prepara (sau, în cazul Dlui Vişoianu, ceeace singur ne-a preparat). Frica noastră, dacă este, e cu totul intelectuală. Fără nici un subtrat emoţional. O pură „suprastructură" ideologică. Şi iata, această suprastructură ne-a determinat hotăritor si pe ani de zile comportamentul.

Mai usor de demonstrat este falsitatea afirmaţiei Adversarului când urcăm la nivelul social. Este suficient, pentru a sublinia rolul si eficacitatea ideilor, a ne gândi la extraordinara desfăşurare de mijloace ce se pun în slujba propagandei. Democraţiile capitaliste ca şi democraţiile penitenciare consacră, conştient sau nu, sume fabuloase difuzării de IDEI. Prin gazete, prin cărţi, prin radio, prin cinematograf, prin spectaculare cruciade, congrese, comunicări academice, etc, Ce omagiu mai convingător adus Ideii, ce dovadă mai irecuzabilă a rolului primordial ce i se atribue, chiar de aceia care, stiintific, îi neagă eficacitatea?

Din insăşi probele improvizate de Adversar putem conchide, provizoriu, că ideile şi cu atât mai mult idealurile, care-s idei cu propulsiune departe de a fi neputincioase, exercită o certa influenţă asupra faptului social. Corolar: această influenţă poate fi determinată când idealurile, in loc de a se ciocni, se coordonează şi funcţtionează int'un ideal superior, de preferintă unic (cum ar fi pentru noi, de ex., liberarea Ţării).

*

Dar Adversarual mai pretinde, cum am văzut, că idealurile, indiferent dacă sunt eficace sau neputincioase, pătimesc de inautenticitate: sunt mincinoase.

Această critică este susţinută în general de aceia care nu posedă nici un ideal si, mai cu înverşunare, de cei animaţi de un ideal contrariu, dar ascuns.

Minciuna esenţială a idealului, precizează Adversarul, rezidă în faptul ca idealul nu-i decât un mit, adică (în terminologia lui) o adunătură de vorbe goale. Repetăm că nu ne referim la cutare ideal în speţă (legionar sau altul), ci la idealul social ca atare.

Ori, pe ce temelii se aşează un ideal social, chiar atunci când afecteaza formele intimidante ale revoluţionarismului? Pe instituţiile existente (pe care vrea să le "purifice" sau să le răstoarne), pe tradiţie (pe care vrea s'o continue sau s'o refacă) şi mai ales pe naţiune (pe care, în toate cazurile, vrea s'o salveze).

Instituţii, tradiţie, naţiune: unde pot încăpea aici vorbele goale, unde se poate furişa minciuna? Să ne-o arate Adversarul, pentrucă noi nu vedem. Dar ceeace vedem este locul pe care îl au în instituţii, tradiţie, naţiune, nu atâta FAPTELE, cât IDEILE. Pentrucă aşa cum bine spune autorul democrat Perry, mai sus citat, o instituţie (Universitatea, Ministerul Lucrărilor Publice, Societatea pentru apărarea Animalelor, etc.) nu este nici şandramaua arhitectonică unde se petrec respectivele activităţi, nici legea sau statutul organic care le-a organizat, nici indivizii care contribue la funcţionarea lor, ci un sistem de de obiceiuri, de feluri de a gândi, de a simti, de a lucra. In ultimă analiză un sistem de idei animate, adică de idealuri (mai mult sau mai puţin realizate). La fel tradiţia: o acumulare, de-alungul secolelor, nu de bunuri materiale, pe care intotdeauna furii le fură, ci de idei şi idealuri. Mai mult încă naţionalitatea, care este ce? Apartenenţa la aceiaş rasă. Nu, pentrucă există Englezi, Americani, Canadieni sau Spanioli, Argentinieni, Chilieni, care deşi aparţin la aceiaş rasă, formează naţionalităţi distincte. Comunitatea de limbă? Portughezii şi Brazilienii vorbesc acelaş grai ... Comunitatea de religie? Nemţii sunt catolici si protestanţi, Indienii budişti, brahmanişti şi muslumani. Unitatea teritorială? Ce facem atunci cu Evreii şi cu toate comunităţile naţionale recent răspândite în diaspora?

Naţionalitatea deci nu se rezumă cu precădere pe suporturi materiale, ci constituie, la rândul ei, un ansamblu de idei şi idealuri, nefiind altceva decât apartenenţa individului la o lume de credinţe, noţiuni, dorinţe comune. Că aceste credinte sau noţiuni pot săşi ia isvorul dela fapte controversate sau chiar aposteriori dovedite ca false (precum de ex. unitatea rasială a Germanilor sau latinitatea sută'n sută a Românilor) importă puţin. Nu pentru aceasta sunt mai puţin adevărate în caracterul lor de credinte si nu pentru aceasta idealul ce se sprijină intr' însele poate fi taxat de mincinos.

In concluzie este absurd a pretinde că idealurile sociale sunt, prin esenţă, neputincioase şi inautentice. Dimpotrivă, fără idealuri comune nu există viaţa socială posibilă. Iar societăţile trăiesc, se desvoltă sau decad nu după o curbă prestabilită a evoluţiei lor biologice, ci după cum ştiu să insufle mai multă sau mai puţina vigoare idealurilor respective şi reuşesc sau nu să le încarneze.

Buenos Aires

Lucian Furdui

VESTITORII urează tuturor Românilor din pribegie „Sărbători fericite" şi strămoşescul „La Mulţi Ani".

Gândul nostru se îndreaptă umil către cei de acasă care în temniţe, sau pe potecile munţilor cu arma în mâna rezista duşmanului cutropitor.

Un sol byzantin in Dacia Traiana

Anul 271 p. Chr. a luat pentru viața politică a Daciei Felix o intorsătură istorică de o importantă capitală. Sub presiunea barbarilor se vede Impăratul Aurelian silit, să retragă administrațiunea și legiunile Romane de pe pământul cucerit de Traian, reducând astfel imperiul la limite naturale, cu posibilități defensive mult mai eficace. Prezumțtiunile istorice de mai târziu au ajuns să creadă, că retragerea autorităților romane a însemnat totodată și părăsirea Daciei de locuitorii ei. Cât de puțin adevăr conțin aceste prezumțiuni, s'a putut vedea in decursul ultimelor războaie mondiale unde majoritatea țărănimii a rămas acasă, sub tot aspectul vitreg al evenimentelor. Populațiunea de atunci a Daciei o formau in cea mai mare parte păstorii și agricultorii, primii alipiți de turme, ceilalți legați de glie, pe care n'o puteau părăsi absolut cu nici un preț, chiar dacă s'ar fi dărâmat lumea. Trei ani dupa plecarea autorităților Romane, teritoriul dacic e inundat de avalanșa Goților și a fraților lor, Gepizii. Scriitorul Roman de origine greaca, Ammianus Marcellinus descrie pe năvălitori, ca pe un popor de păstori și agricultori, ai carui conducători apreciau produsele geniului Romei, cu alte cuvinte oameni cu care se putea ajunge la intelegere, ceiace denotă, că viata Thraco-Romanilor rămași aci nu prezenta tocmai un caracter de imposibilitate. Compromisul cu ei a constat in răscumpărarea libertății de acționare prin dijma în natură ceeace permitea noulor stăpâni să se dedice serviciului armelor, in vederea scopului lor de a întreprinde incursiuni în interiorul Imperiului. Și compromisuri de felul acesta coloreaza aproape toată perioada istorică a sedentarilor Thraco-Romani până la redeșteptarea lor politică, cu mai toate popoarele năvălitoare.

Pe de altă parte am putea spune, ca latinitatea Daciei s'a meținut tocmai exceptării ei dela viața politica a Imperiului. Incursiunile barbare în lumea romană erau secundate întotdeauna de transplantarea autohtonilor peste Dunăre ca sclavi, așa încât Dacia se umplea cu Romani, pe măsură ce provinciile suddunarene se goleau de locuitorii lor, iar cu cât mai des se repetau aceste incursiuni, cu atât mai mult se întarea autoritatea Imparaților și cu ea odată și despotismul lor. Sclavilor făcuți de barbari le urmau acum ca refugiați politici, dacă i-am putea numi astfel, toti aceia care se sustrăgeau autorității Impăraților și guvernatorilor lor. Numărul lor se recruta în special din persecuțiile religioase și apoi în mai mică măsură din aceia, care nu mai puteau achita impozitele față de stat, ori care voiau să se eschiveze de diferite corvezi de ordin militar. Tuturor aceastora le era Dacia un azil mai sigur; aci își mențineau ei caracterul național, obiceiurile tradiționale și puteau fi creștini, ca într'un loc unde Imparatul nu mai avea nimic de spus. Ceeace e mai dureros pentru noi, e că odată cu acestea se rupea la ei și firul istoriei. Ei formează într'adevăr o massă compactă, dar sunt numai o cantitate amorfă, fără omogenatate de stat național, la dispoziția tuturor veneticilor, relevând Dacia doar ca un teren de transit, pâna la fundarea primelor principate. Relativ la întunerecul lor politic de circa 1000 ani singurele noastre documente literare sunt scriitorii bizantini. Deaceia solia lui Priscus ne oferă nouă un izvor istoric de prima importanță națională.

Priscus Rhetor era originar din cetatea thracă Panium sau Panita, aproximativ in părțile Bulgariei actuale, aceia ce îl facuse sa vină de timpuriu în contact cu lumea din Dacia. De professiune diplomat, a servit el deseori ca trimis special al Impăratului la diferiți regi barbari din afara Imperiului. Conform lui Suidas, a scris el o „Historia Byzantiniki" si „Kata Attilan" in 8 cărți editate la o dată nesigură, în nici un caz înainte de 443. Solia la Attila o descrie el în mod romanțat, ca un fel de jurnal de călătorie, redând datele și evenimentele pe cât posibil fidel, ca unul care a luat parte personal la ea. Pentru Attila simte o simpatie deosebită și-l descrie ca pe un diplomat și strateg de primul rang, ospitalier, mărinimos și bun cunoscător al mentalității omenești, sub ai cărui ochi mongoli și frunte încruntată se ascundea totuși bunăvoință la un loc cu o seriozitate de piatră. Simplu la port și la confort, cumpătat la mâncare și băutură, trona el ca un profet al rasei sale peste prinți și popoare, cărora numai rareori li se permitea acces la Curte și contact personal cu el.

Când steaua lui triumfală atinsese un zenit dezastruos pentru toți vecinii, conflictul cu Imperiile Romane devenea cu fiecare zi mai de neinlăturat (433—453) și parcă soarta voise, ca la Romani pe timpul acela să nu fi existat generali de calitatea lui, astfel că Impărații să fie mereu siliți să cumpere pacea cu bani și nu cu forța armelor. De aceia era natural, ca dictatorul hun prinzând slabiciunea Imperiului, să pună condițiuni din ce în ce mai grele, culminând prin dorința de a i-se extradă toți transfugii hunici de pe teritoriul roman, fapt aproape imposibil. Și aici începe misiunea lui Priscus. Solii huni urmau necontenit la Constantinopol și cancelaria Byzantina, incapabilă de altceva, îi mituia pe toți astfel că Attila își facuse obiceiul de a trimite acolo, numai pe cine voia să-i gratifice. In urma acestor date se decide tânărul Impărat, Theodosius II Caligraful (408—450), la îndemnul eunucului Crysaphius in 441 de a trimite o delegație specială, efectuată însă cu 7 ani mai târziu, din motive neprecizate. Delegațiunea se compune din Maximinius, traducătorul Bigilas,-probabil un Thrac din Moesia-, căreia i-se adaugă la rugamintea lui Maximinius, Priscus Rhetor și mai târziu ca particular Rusticius, la fel cunoscător al limbii hunice. Calea urmată e pe mare până la Odessos (Varna) și mai departe pe uscat în direcția Serdicei (Sofia) la un drum de 13 zile dela C-pol. La Serdica se întâlnesc ei cu călăuza din partea lui Attila, Edeco și de aci în colo incepe contactul cu suprematia barbară. Chiar in Serdica are Bigilas o iesire neplacută față de Edeco, comparându-l pe Basileu cu Dumnezeu și pe Attila cu un om. La Naissus (Nis) găsesc ei cetatea distrusă de lupte și golită de oameni iar ceva mai sus lângă Dunăre, tot malul acoperit cu osemintele celor căzuți în razboaie (paragraf. 49). Terenul era ondulat, o vale îngustă cu multe cotituri, poteci periculoase peste abisuri, unde și soarele li-se părea, că răsare din direcție opusă (&50). După 3 zile de ședere în Naissus, guvernatorul imperial al Illyricului, Agintheus, le pune la dispozitie 5 transfugi spre a complecta numărul de 17 cât cuprindea scrisoarea Imparatului, după care delegațiunea se îndreaptă spre Dunăre. Fluviul îl trec ei pe bărci scobite într'un singur trunchiu (monoxilice) 1), adunate acolo in vederea unei năvăliri, pe care Attila intenționa s'o facă pe teritoriul roman.

La nord de Danubiu, terenul era plan, întretăiat de râuri ca Drecon, Tigas și Thiphesas 2) și intrerupt din loc în loc de păduri mari (57) prin care mergeau călari sau în căruțe, în timp ce alimentele lor le purtau sclavii dați de Huni. Satele prin care treceau, aveau case de lemn sau de lut înconjurate de garduri de uluci, — vezi cetatile dace de pe columna lui Traian-, pe care Attila în calitate de cuceritor le pusese la dispoziția familiilor sale, sau ale favoriților lui (&56). Peste tot erau întâmpinați de oameni primitori și de femei frumoase „gynaikes eupreteis", care se nutreau cu mămăligă de meiu, -ca Dacii-, cu o băutură din secară numita de ei „kamoun" 3), în loc de grâu și de vin și unde trestia era întrebuințata drept combustibil. Acestea erau aproximativ între limitele actualului nostru Banat. In toată istorisirea lui nu-și amintește autorul de nici un caz, în care indigenii să fi încercat să-i fure sau bruscheze într'un fel oarecare. Satul în care Attila își impusese reședința, -încă neprecizat geografic, probabil in mijlocul Banatului-, era construit din piatră adusă din Paionia, cu grinzi de lemn frumos sculptate, -obiceiu încă actual la Români-, înconjurate ca toate celelalte sate cu garduri drept podoabă. Lângă casa lui Attila, poseda Onegesius, unul din potentații lui, o bae de piatră construită de un arhitect roman din Sirmium, în speranta de a-și răscumpăra libertatea, speranță de altfel înșelată, fiindcă Onegesius în loc să-i dea drumul, l-a facut maiestru de băi (&58). Sef al cancelariei regale era un anume Rusticius din Moesia Superioară, făcut prizonier in Ratiaria (Artar), care devenise simpatic barbarilor prin talentul lui de scrib (&68). Aceste cazuri ne motivează în totul convingerea că spiritul constructiv și de arhive la barbarii din Dacia erau în esență produsele geniului Roman. Geniul Roman al autohtonilor l-au abătut și pe Attila dela viața pe cal și l-au făcut să-și construfască o casă de piatră, cum nu exista în obiceiul rassei sale.

Faptul că autorul vorbește de oameni primitori și de femei frumoase ne transportă, cu câteva secole înainte de era creștina, la amintirea acelui rege getic Dromychaites, care ospata și punea în libertate pe dușmanii țării sale (vezi Pausanias I 9 5; Polyainos VII 25) și la frumusețea principeselor thrace măritate cu Miltiades, Thukydides, Iphikrates, etc. etc., aceia ce denotă, că sângele vechiu indigen nu se subțiase deloc cu tot intervalul mare de timp. Fetele frumoase, cu vestminte albe, care il întâmpinau pe Attila la intrarea în sat, erau prin urmare de gintă thraco-romană, ori poate gotică și în nici un caz hune sau scite, fiindcă Hunii și Sciții n'au reprezentat niciodată la Byzantini sensul frumosului. Cât de mare era influiența romano-gotică la Huni reese de acolo că și consilierii regali aparțineau acestor două națiuni. Orestes de ex. era Roman fiul lui Tattulus, soția lui era fiica lui Romulus din Patavis (Passau). Onegesius venise de copil la Curtea Hunilor. Numele lui avea rezonanta goticului Hunigais, cu reflexe asupra lui Hunimund sau Hunila, cunoscuți înainte de venirea Hunilor. Tot așa și cu Onegis și cu fratele său Scotta. Așa dar dominatia hunică și cu ea odată, putem spune, dominația tuturor barbarilor în Dacia se reducea la un strat subțire în clasa conducătoare și era aproape de disparitie la poporul de jos.

La Curtea lui Attila vine delegația lui Priscus în contact cu delegațiunea Romanilor din vest sub conducerea comitelui Romulus, sosită in Dacia în acelas timp și amandouă se întâlnesc pentru formularea răspunsurilor, ce trebuiau date la condițiunile lui Attila, mereu secundate de amenințarea cu răsbel. Mare îi fu mirarea autorului, când la urmă amandouă delegațiunile sunt invitate să ia parte la cină în prezenta regelui. Masa acompaniată cu cantece de răsbel a fost simplă pentru Attila și selectă pentru suita lui și delegațiile imperiale. După ce mâncărurile au fost servite, s'a ridicat un bufon. Zercon, din Maurusia (Mauria)-prin urmare un fost supus roman-, mic de statură, cocoșat, cu nasul turtit, ridicol de urit, care numai prin prezența lui stârnea hohote de râs și a inceput să declame într'un jargon latino-huno-gotic, producând astfel un râs asurzitor și de nestăpânit printre conmeseni. Singur Attila nu râdea și pe fața lui nu se putea observa nici o schimbare. Numai în momentul când i-s'au prezentat copiii, s'a putut vedea, că prezența celui mai mic dintre ei îi producea satisfacție. Pe el singur îl mângâia pe obraz și îl alinta, fără ca celorlalti să le dea vreo atenție oarecare. „Pe când eu ma miram, scrie Priscus, că celorlalți copii nu le dădea nici o atenție, îmi explica un vecin de

(urmarea în pagina 10)

---

1) Acesta era modelul bărcilor threace (Getice), pe care le folosec și Alexandru Macedon, vezi Arrian, Anabasis I 3. 6.

2) Probabil Timeșul cu râurile vecine.

3) Băutură consumată si cunoscută Imperiu depe timpul lui Diocleţian.

Un sol byzantin in Dacia Traiana

(continuare din pag. 9)

masă, **un barbar care vorbea limba latina,** natural cu condiția de a nu spune mai departe, că conform unei profeții făcute lui Attila numai acestui copil îl fusese sortit să-i perpetueze domnia și familia". Dar culmea surprizelor sale ne-o prezinta Priscus a doua zi dimineata (&59), când așteaptă să se întâlneasca cu potentatul hun Onegis și aci îi dăm cuvântul:

„Pe când eu plictisit mă plimbam prin fața casei lui (casa lui Onegis), veni unul la mine, pe care eu potrivit portului lui scitic, îl consideram de barbar și mă salută in limba greacă, spunându-mi „haire" (fii salutat!) spre marea surpriză, că un Scit vorbeste limba elină. Eu știam, că așa amestecați cum sunt ei, se servesc de limba proprie barbară, fie hunică, fie gotică, sau chiar latină dacă în raporturile lor vin în contact cu Romanii și numai rar de tot de elină, afară de sclavii făcuți în Thracia și Illyricum. Dar aceștia se puteau ușor deosebi după îmbracămintea ruptă și părul ciufulit, ca unii loviți de nenorocire. Acesta însă părea să fie unul din Sciții cu bună stare. El era bine îmbrăcat și avea frizura rotundă. Eu răspund la salutul lui și îl întreb, cine este și cum de a venit in țara barbarilor si a adoptat moda de viața scită. El mă întreabă de ce vreau să știu acestea și eu îi raspund, că motivul intrebării mele e limba greacă. Atunci incepu el să râdă și îmi spune, că el e grec de origine și că cu ocazia unor afaceri comerciale venise la Viminacium, o cetate în Moesia lângă Dunăre. Acolo a locuit mult timp și s'a căsătorit cu o femeie bogată. Buna lui stare materială însă a luat sfârșit în momentul când barbarii au cucerit cetatea și fiindcă el fusese bogat, avutul lui și el însuși a căzut în patrimoniul lui Onegis. Acest fapt conform unei datini în vigoare la ei, după care principii Sciției aleg pentru ei pe sclavii cei mai avuți, ca unii, care după Attila dispun de cea mai mare avere. După aceia în lupteie purtate cu Romanii și cu populațiunile Acatirilor a luptat el cu multă bravură și a dat stăpânului său, conform datinii scite, tot ce el capturase în războaie. Prin acestea și-a răscumparat el libertatea. Acum s'a însurat din nou cu o femeie barbară, are copii cu ea și a devenit companionul de masă a lui Onegis, un mod de viața mult mai bun, căci, zicea el atât timp cât Sciții nu duc războaie, se poate trăi la ei fără nici o grije. Te bucuri de tot ce ai și nu te supără nimeni cu nimic. La Romani însă poți sucomba ușor în războaie și speranta răscumpărării trebuie s'o lași în seama altora, fiindcă tirania nu permite ca cineva să poarte arme. Chiar și pentru cei cu arme e însă periculos, când comandanții lor sunt incapabili și nu stiu să poarte războiu. In timp de pace exactitatea dură a încasării triburilor și vexațiunilor perceptorilor necorecți îți fac viața și mai grea ca în timp de războiu, pentrucă legile nu sunt egale pentru toți. Dacă o persoană cu avuție încalca legea, de ex. ea nu e pedepsită pentru delictul ei de nici o lege; dincontra, e o persoana lipsită de mijloace materiale și de experiență juridică, apoi tot greul cade pe ea și mulți sunt, care după timp îndelungat și cu pierderea unei părți mari din puțina lor avere au și murit, înainte ca legea să-și fi dat sentința. Dar cea mai nedreaptă din toate e plata, pe care o impun juriștii, caci tribunalele nu se deschid pentru niciun pagubas, dacă el n'a plătit judecătorilor și ajutoarelor lui. Acestea și multe altele perora el. Eu însă îl rugai să asculte și părerea mea și-i expusei, cum fondatorii Statului Roman au fost oameni buni și drepți, că ei au făcut ordine în afacerile de stat, astfel că unii să fie custozii dreptății și alții să aibă meseria armelor; aceștia neavând să se ocupe cu nimic altceva, decât să se instruiască mereu pentru luptă, să facă exerciții militare, unde prin obișnuință, pierzând frica, să dovedească mai mult curaj în războI. Pe alții, continuai eu, i-a sortit la lucrul câmpului, la agricultură, iar cu dijma militară în ceriale extrase dela ei, au voit Părinții, să asigure existența acelora, care lupta pentru toți. Ei au constituit și pe aceia care să facă judecata, care să susțină drepturile tuturora conform legii, asistați la rândul lor de asistenți judiciari, pentruca legile să fie aplicate in mod egal, fără părtinire. Datoria lor e, să observe, ca judecata să fie dreaptă și ca cel care a obținut sentința și a indicat injuria, adică verbal, obiectul in litigiu, să se reducă la decizia legală. Astfel s'ar naște în continuu un litigiu dintr'altul, fie că cel care a câștigat ar pretinde mai mult, fie că pierzătorul nemulțumit ar voi să se sustragă sentinței legale. Plata pretinsă dela cei în litigiu e exact ca dijma pentru militari, căci ce este mai drept, când să răsplăteste pe cel caruia îi dă ajutorul? Tot așa plătește, adică nutrește și călărețul pe cal pentru efortul depus, păstorul pe bou și în fine toti oamenii plătesc adică nutresc celelalte animale pentru serviciul și utilitatea lor. Costurile mari făcute de cei în cauză nu se pot imputa decât lor înșiși iar relativ la timpul îndelungat ce se consuma în litigiu, dacă s'a întâmplat cândva, apoi s'a întâmplat numai grație dorinței de a enunța o sentință cât mai mult cugetată, spre a nu se ajunge la aberațiuni datorite grabei. Un litigiu, e mai bine, să fie terminat mai târziu, decât să se statuieze cu o nedreptate intr'un timp scurt și să se păcătuiască astfel în fața oamenilor și mai ales a lui Dumnezeu, Inventatorul dreptății. Legile domnesc peste toți, chiar și Impăratul stă sub ele. Potentații, cari dupa afirmția ta au comis o nedreptate, se salveaza de pedeapsa, numai dacă intr'un fel oarecare se fac nevăzuți, fiindcă dreptatea e egală pentru avuți și săraci. Acest principiu e în vigoare la toate popoarele, nu numai la Romani. El de ex. datoreaza recâștigarea libertății numai lui însuși, deoarece odată duși în razboaie își putea pierde viata, din cauza incapacitătii militare, sau daca ar fi dezertat, ar fi fost pedepsiți de stăpânul, în patrimoniul căruia se află. Dar soarta sclavilor e tot mai bună la Romani. Acolo tratamentul este așa de ușor, că ei nu mai simt greutatea destinului lor și un sclav bun poate câștiga libertatea numai prin meritele lui. Legea pedepsește deliquențele în mod egal la sclavi ca la cetățenii liberi și interzice uciderea de sclavi, cum nu e cazul la Sciti; iar modurile de recâștigare a libertății sunt multe. Libertatea poate fi redusă și de cei care mor, deoarece oricui îi e permis să dispună de bunurile lui, chiar și pe patul morții fiind; legea împlinește dorințele tuturroa . . . Auzind el acestea a inceput să plangă și a zis, că legile Romanilor sunt bune și constituția lor admirabilă, dar magistrații și funcționarii, care nu întotdeauna sunt corecți și incoruptibili le strică și le pervertesc" . . .

Aci se termina aceia ce ne intereseaza pe noi din solia și istoria lui Priscus.

Aceasta era părerea „Scitului" și ca el, e natural, să fi gandit și alți mulți la fel. Din cuprinsul istorisirei aflăm, că bufonul Zercon fost supus al Imparatului din Vest nu era deloc bucuros că Attila făcându-l cadou delegației comitelui Romulus, îl silea să se despartă de familia lui „barbară" și să se intoarcă în fosta lui patrie. Argumentele lui Priscus față de „Scitul" neinițiat în Dreptul Roman sunt stabile, -în calitatea lui de diplomat imperial nici nu putea el vorbi altfel-, dar ele serveau unei cauze, care fusese odata asa. E de ajuns, să ne întoarcem cu gândul mai înainte la epoca persecuțiunilor religioase întâmplate înainte și după părăsirea Daciei, la capriciile libidinoase ale lui Geta, și Caralla ori la teroarea lui Decius, Diocletian ș. a., spre a vedea, că libertatea personală în Imperiu devenise o noțiune aproape inexistentă, unde Impăratul și guvernatorii de provincii dispuneau de viața și avutul cetățenilor conform bunului lor plac. Numai puțin actiona aci și teama fața de popoarele dinafara Imperiului, care amenințau în fiecare zi siguranța statală și intrețineau o psihoză de frică în toate provinciile de frontieră. Legile Romane nu mai puteau garanta, in acele timpuri, nimic și pe nimeni. Ele își perduseră orice principiu de supremație. Tratatele încheiate cu vecinii aveau valabilitate de moment și erau călcate în picioare de ambele părți, la proxima ocaziune favorabilă. Avutul și existența supușilor Romei, in special a celor dela frontiere devenise o ficțiune pusă la dispozitia celor, care o bruscau mai intâiu. Deaceia judecata acestui simplu negustor ajuns în mare vază la barbari, era in toata simplitatea ei judecata omului de rând, care simte prezentul, nu trecutul și care are in vedere practicul și nu teoriile. El este pentru noi tipul reprezentativ al locuitorilor din Dacia abandonată. Nici Dacia nu era pe atunci tara promisiunii. Tocmai pe aci curgeau valurile năvălitorilor, dar ele nu se mai opreau acolo și ce era mai important: Dacia incetase de mai fi teatrul de operațiuni militare ceeace era un plus destul de mare fața de ținuturile din sudul Dunării. Foștii coloniști, sclavii și refugiații de toate categoriile se simteau acolo, din aceste motive, mult mai în siguranța decât sub tutela Impăraților, cu toate capriciile barbarilor. Jocul sorții începea în Dacia și se termina în interiorul lumii romane. In 274 venisera aci Goții, circa 100 de ani mai târziu, Hunii și fiecare din ei avea impresia, că se joacă cu imperiul de-a mâța cu șoarecele. Dar destinul îi atingea pe toți pe rând și numai poporul acela de sclavi, refugiati și foști colonisti traianici continua să dăinuiască mai departe. El se transforma în unitate, fără conformatie statală, dar viguros și capabil de a asimila toate elementele străine infiltrate brutal în mijlocul lui. Insuși marele Attila a eșuat în fata Thraco-Romanului din Durostorum, Aetius, câtiva ani după solia lui Priscus, in timp ce pietrele Thraco-Romane cu pași inceți dar siguri pe calea maturității etnice se indreptau spre configurația de comitate sub apa năvălitorilor barbari. Scriitorii byzantini posteriori lui Priscus Rhetor vor reveni in repetate rânduri la acest tânăr popor, cu ocazia diferitelor evenimente din viața politică a celui de al doilea Imperiu Roman.

Ioan C. Ceaușescu

CRONICA EXTERNA

(continuare din pag. 5)

Din motive diferite, rezistența lui Tito contra încheierii unui astfel de pact e și mai pronunțată. După numirea generalului american Wyman ca șef al forțelor grecești și turcești din cadrul Pactului Atlantic a declarat ireverențios unui ziarist turc că pactul balcanic preconizat de Mc Ghee e doar „o cârpă roșie menită să irite vecinul sovietic".

In general, echivocul politicei jugoslave, după ieșirea din lagarul Cominformului, care a menținut multă vreme în rezervă cercurile oficiale americane, n'a evoluat considerabil, deși între timp ajutorul material al Statelor Unite a devenit indispensabil pentru stabilitatea regimului. E adevarăt că ziariștii americani se bucură de relativa libertate de mișcare, iar la Belgrad a fost inaugurat la începutul anului un centru de informații dupa modelul „caselor americane" din celelalte capitale europeene; dar, în acelaș timp, institutul de cultură sovietacă continuă să desfășoare nestingherit o vastă activitate în toate orașele principale. Pe de altă parte, misiunea militară americană a fost limitată la cererea guvernului jugoslav numai la treizeci de persoane, ceeace reprezintă un număr infim față de impozantele misiuni din Turcia și Grecia. Infine, nu mai puț n semnificativ, a fost cazul ofițerului de legătură jugoslav din Triest, care s'a sinicis când a fost descoperit de către serviciul secret italian că face spionaj in favoarea Sovietelor cu știrea statului major din Belgrad.

Cu atât mai mult a surprins de aceea felul cooperativ pe care l-a manifestat Tito cu ocazia recentei vizite în capitala Jugoslaviei a ministrului de externe britanic. Se pare ca patronajul Angliei la regruparea de forțe în Balcani e mai preferabil decât cel american. Tendința Marei Britanii de a reduce un astfel de pact la un instrument politic și militar pur defensiv ar spulbera în primul rând neîncrederea Moscovei.

Cartea politică

O ȚARĂ FABULOASĂ

Doi ziariști americani, William B. King, reprezentantul agenției Associated Press, și Frank O'Brien redau în patru capitole din cartea „The Balkans-Frontiers of two Worlds" (Balcanii-frontieră a două lumi) impresiile unei vizite făcute în țara noastră în 1946.

Descrierea unor întâmplări politice petrecute cu ani în urmă nu constitue interesul primar al cărții. Nu întâlnim nici un cuvânt de laudă pentru inițiatorii capitulării dela 23 August, iar contactul cu democrația oficială de atunci e prezentat tot așa de puțin măgulitor. Dincolo de lumea politică a momentului autorii ne-au descoperit însă țara și sufletul neamului.

Romania - America in miniatura

Cu mentalitatea lor pragmatică, cei doi americani nu uită să sublinieze înainte de toate potențialitățile materiale ale României și să-și completeze observațiile cu concluzii practice. Varietatea reliefului și bogățiile țării le văd realizate de o sinteză a celor mai pitorești state ale uniunii nordamericane. *„România e o țărișoară extrem de bogată. Dacă strângi la un loc cele mai bune părți navigabile ale fluviului Mississipi, la care adaugi litoralul Galveston, cele mai îmbelșugate lanuri de grâu din Kansas, terenurile petrolifere din Oklahoma, regiunea fructiferă și pășunile din Colorado, munții și văile din Oregon, vei obține exact a doua Românie".*

La fel de importantă e considerată și poziția strategică a României. Comparația favorită de cheie sau placă turnantă a Balcanilor, repetată până la sățietate în trecut, și-a pierdut mult din valabilitatea ei în era războiului atomic. Mr. King o socotește totuși ca un factor geografic de care trebue să se țină seama într'un conflict viitor. *„Numai în faptul că face parte din spațiul balcanic, orice țară din această peninsula strategică poate fi numită pe drept o țară cheie; dar dintre toate, România, care combină poziția strategică cu valoros potențial uman și resurse naturale superioare, e adevărata cheie a Balcanilor. România poate fi concepută ca butucul unei roți ale cărei spițe radiază în nord, sud, est și vest spre țări, popoare și rezervoare de materii prime deopotrivă de importante militar și economic. In al doilea războiu mondial, România a servit ca bază de massare a forțelor romino-germane pentru cucerirea Ucrainei. Dacă România va reveni din nou o punte militară, Rusia e hotărîtă să-i atribue acelaș rol decisiv, deastădată însă în favoarea Sovietelor".*

Poziția strategică și resursele naturale sunt avantaje care atârnă greu în balanța de fața a unui stat; dar, o țară cu astfel de posibilități; „fără un popor corespunzător, n'ar fi decât tot un spațiu gol". Ori, mai ales însușirile deosebite ale poporului român captivează entuziasmul autorilor.

Farsa sau tragedie?

Pentru lumea de peste ocean, istoria începe să devină interesantă abia dela data așezării primelor colonii puritane pe coasta Atlanticului. Cunoștințele despre România, nu ne putem aștepta să fie prea exacte. In măsurile luate după primul războiu mondial pentru împrăștierea imigrației populației est-europene, socotite un pericol pentru integritatea rasei yankee (disty race danger), nu se facea nici o deosebire între Români și națiunile slave care erau vizate în primul rând de această discriminare. Cele câteva mărturii despre latinitatea poporului român sunt deaceia, desigur, noi pentru cei mai mulți dintre cetitorii americani.

Nenumăratele războaie cu năvălitorii din toate părțile și o istorie în care stăpânirea străină a fost aproape continuă au lăsat fără îndoială o anumită amprentă pe fondul inițial sufletesc al națiunii. Cu vădită ironie sunt menționate o serie de trăsături psihice derivate din complexul de vasalitate. Dar, pe lângă aceste „calități" discutabile, alta e calitatea esențială a Românilor care uimește pe cercetătorul istoriei lor: *„o fidelitate fanatică pentru limba lor, pentru obiceiurile și rasa lor, care au supraviețuit secole la rând, când istoria le-a fost uitată de aproape oricine, cu excepția câtorva călugări ascunși în Munții Transilvanii, refugiul de totdeauna al Românilor în fața cuceritorilor. Din această lungă letargie istorică, rasa și poporul au ieșit din nou la lumină, uluitor de intact și plin de mândrie și hotărîre. A fi român e mai mult decât o naționalitate; e o profesie de credință!"*

In această unitate românească masivă, o surprinzătoare revelație e varietatea de culorit a vieții naționale. *„Farmecul românesc este datorit în bună măsură caracterelor neobișnuit de bogate cari împestrițeaza viața națională. Chiar pe o scenă de lupta dintre marile puteri, personalitățile încă contează".*

Incercarea de a face psihoanaliza profunzimilor sufletului românesc e operă de diletant. E de bănuit că inconsistența și frivolitatea unui anumit tip bucureștean a influențat oarecum sensibilitatea analitică a autorilor care intitulează capitolul IX: „România-farsă sau tragedie?" *„In România ai mereu o ușoara senzație de ireal, de a te afla în mijlocul unei farse a vieții naționale; totuși, un gen de burlesc în care caracterele sunt predispuse, din motive înțelese limpede numai de ele, să devină dintr'odată de o seriozitate de moarte și să perpettueeze o tragedie în mijlocul unei farse".* Și mai departe, prevenind cititorii care din expunerea unor aspecte politice puțin meritorii ar înclina să fie sceptici: *„Astfel, un efort de detașare special e necesar din partea oricărui spectator al treburilor românești; o atitudine în care abilitatea de a fi amuzat și n același timp înmărmurit e utilă pentru prinderea adevăratelor înalțimi luminoase care contează pentru aprecierea elogioasă din paginile următoare a acestei țări balcanice extraordinare."*

O demonstrație anticomunistă a studenților în fața palatului regal, reprimața sângeros, le-a deslușit mai elocvent decât orice teoretizare psihologică voltajul sufletului românesc. Exemplul e fericit ales, pentrucă niciun organism național în România de după primul războiu mondial n'a manifestat cu atâta patos adevărate simțăminte și aspirații ale neamului. Nepăsarea cu care mergeau împotriva baionetelor jandarmilor e aproape de neexplicat pentru un spirit utilitarist, însă scena e prea sguduitoare pentru Mr. King și Mr. O'Brien să nu intuiască ceva din sensul sacrificiului lor. *„Cei care cad vor fi comemorați și comemorarea lor va provoca probabil alt val de violență din partea celor care i-au ucis, și acesta va aduce alte comemorări și alte prigoniri. Dar ei cred că morții vor învinge și vor fi răzbunați, iar suferințele lor vor fi mereu amintite și cinstite".*

Potentialitati . . .

Eroismul studenților care au sângerat la 10 Mai și eroismul soldaților români care au luptat în Rusia izvorăsc din acelaș substrat sufletesc. Poate, această recunoaștere să fie îndemnat pe autor ca în capitolul introductiv despre România să înceapă cu evocarea contribuției militare în razboiul antibolșevic *„a acestei țări fabuloase, care din punct de vedere material s'a dovedit aliatul european No. 1 al Germaniei."*

Când ne amintim cu câtă sgârcenie semnalau comunicatele germane acțiunile trupelor române, cu atât mai mult ne impresionează obiectivitatea cu care sunt relatate faptele de arme ale ostașilor noștri de către observatorii aflați de celaltă parte a baricadei. Fiindcă *„nu poate fi îndoială, pe baza unei reexaminări a mersului ostilităților în Europa, că dintre învinși România a fost-nu Italia, nu Ungaria și nici Finlanda-țara care a adus cel mai mare aport după Germania. Din cei patruzeci de milioane de locuitori ostili războiului, Italia a furnizat mai puține trupe cu adevărat combatante, decât a dat România din o populație de patruzprezece milioane, cât îi mai rămăsese după ce pierduse Basarabia și Bucovina la Ruși, iar Transilvania la Unguri. Contribuția Ungariei n'a fost nici măcar comparabilă, iar viteaza, dar mica armată finlandeză aproape n'a depășit propriile frontiere. Armatele României însă au străbătut în întregime sudul Rusiei și au pătruns în Munții Carpați până în pragul vitalelor regiuni petrolifere sovietice. România a dat grosul forțelor la asaltul Crimeii, a cărei pierdere a costat Rusia comanda Mării Negre în mai tot timpul războiului. Forțele române au câștigat tot atât de multe victorii, pe câte înfrângeri au suferit războinicii fără zel ai Italiei.*

România s'a relevat astfel în ultimul războI ca piticul năzdravan al Europei, o concentrare de potențialități nebănuite, discreditând odată pentru totdeauna afirmația lui Bismark că nu ar da casele unui singur grenadir prusac pentru tot Balcanul".

In alte împrejurări, cu principale linii strategice altfel orientate, cu un entuziasm operativ diferit și cu, probabil, o diminuare a rolului infanteriei în câștigarea unei bătălii, aportul militar al României n'ar mai fi așa de important, cum s'a dovedit a fi în cursul războiului contra Rusiei. Dar, cum remarcă autorul, *„numai bătălia angajată va dicta actuala evoluție a artei războiului, și potențialitățile demonstrate ale României rămân nu mai puțin potențialități".* Energia cu care Rușii au urgentat organizarea unei noui armate române, cu o pregătire și o dotare tehnica fără egal în trecut, dovedește îndeajuns ce importanță extremă acordă Sovietele acestor potențialități.

CARȚI APARUTE

In ultimile luni au apărut în limba germană următoarele cărți privitoare la România:

Irma Loos — RUMÄNISCHES TAGEBUCH, editura Frankfurther Hefte din Frankfurth am Main — 120 pagini.

Joachim von Kürenberg — CAROL II und Mme LUPESCU — editura Atheneum din Bonn, — 242 pagini.

In limba română:

Horia Sima — MENIREA NATIONALISMULUI — editura Publicaciones de la Asociacion Cultural Hispano Rumana, Salamanca 1951 — pagini 156.

Ion Luca Caragiale — TEATRU — editura Publicaciones de la Asociacion Hispana Rumana, Salamanca 1952, pagini 373.

Eigentümer und Herausgeber: Sandu Marin, Salzburg, Elisabethstraße 38 — Für den Inhalt verantwortlich und Verleger: Mircea Barbu, Salzburg, Elisabethstraße 38. — Druck: Etzendorfer & Co., Salzburg-Maxglan.

Cronica Contemporana

Romania in Exil

In afara hotarelor României, răspândiți în toate ungherele pământului, mandatarii neinvestiți ai nației desfășoară înfrângând ostilități sau inerția nepăsărilor, o dramatică pledoarie. Mijloacele lor sunt modeste, ca și săracia care îi îneacă, efortul le e laborios, pe măsura generozității care-i potentează; dar cauza este sacră, și ei s'au identificat cu ea, iar lupta lor a căpătat o aureolă de cruciadă. Și, astăzi ca și eri, acei care jertfesc și luptă nu și-au cersit și nu și-au fabricat mandate.

REALIZARI ROMANESTI

— In avant-postul frontului României libere, în reduta austriacă, pulsația românismului e tot mai vie. Mâna de Români care păstrează — în extrema limită a lumii libere — contactul cu inamicul, agită, neobosit, stindardul neatârnării. Mulțimea acțiunilor și a afirmărilor românești, au făcut din comunitatea Românilor din Austria una dintre cele mai importante tribunale românești.

— In Iulie trecut, refugiații Români din Austria au organizat — în cadrul unei „expoziții a expatriaților și refugiaților din regiunile ocupate de comuniști" — o secție românească de artă folclorică. Inaltul patronaj al expoziției a fost constituit din Cancelarul Austriei, Dr. Ing. L. Figl, Inaltul Comisar al O. N. U. — lui pentru problema refugiaților, Dr. G. J. van Heuven Goedhard și Inaltul Comisar al forțelor americane în Austria, W. Dowling. Expoziția care a coincis ca dată cu prea cunoscutele „Festspiele" anuale ale Salzburgului, s'a bucurat de un important succes de asistență. Au fost împărțite vizitatorilor broșuri de propagandă în limbile germană și franceză. Secția românească s'a bucurat de o atenție specială.

— D-l Edmund Ciuntu (U. S. A.), unul dintre foarte puținii occidentali care a răsbătut în ultimii ani până atât de aproape de Cortina de Fier, a avut prilejul în August trecut să cunoască una din modestele realizări ale exilului românesc: căminul și cantina dela Salzburg, născute din frățescul efort și armonioasa colaborare a comunității române locale și a neobositului Rector a Misiunii Catolice din Austria, Pr. Florian Müller. D-l Ciuntu a părut viu impresionat.

— D-l Dr. V. A. M. Beermann, reprezentantul în Austria al Inaltului Comisar al O. N. U. — pentru problemele refugiaților, a felicitat public pe D-l Puiu Traian, Președinte al Comitetului Român din Salzburg și pe D-l Prof. N. Marinescu, șeful Serviciului Social Francez dela Innsbruck, cu ocazia unui banchet oferit participanților la expoziția refugiaților. D-l Beermann a afirmat că ideea organizării expoziției a aparținut compatrioților citați.

— Comunitatea Românilor din Salzburg, dând curs unei dorințe exprimate în scris de D-l Beermann de a vizita Căminul Român, l-a invitat pe reprezentantul Inaltului Comisar al O. N. U. — lui în ziua de 17 August. D-l Beermann, care a sosit însoțit de Prof. de Sociologie Seeges, a urmărit cu atenție și mult interes explicațiile părintelui Dr. Florian Müller și ale D-lui Traian Puiu.

Duminecă 2 Noembrie, aproape toți Românii din Salzburg și mulți din cei din împrejurimi, s'au adunat la Căminul românesc pentru a întâmpina pe unul din marii prieteni ai României și ai Românilor, Monsignorul John Kirk, președintele Misiunii Catolice pentru Românii din Europa. Inaltul oaspete, primit cu mare căldură de cei prezenți, a fost salutat întâi de părintele Dr. Florian Müller, care a arătat meritele Monseniorului Kirk în lupta grea din țară din anii 1946-50 și sentimentele de dragoste pentru poporul românesc ale acestui rar și bun prieten. „Prezența Prea Sfinției Sale în mijlocul nostru trebue să ne fie îndemn să lăsăm laoparte orice desbinare, pentru a fi vrednici a ne numi frați Români, pentru a fi vrednici de cei care acasă suferă atât de mult.

Președintele Comitetului Român din Austria, d-l Traian Puiu, salutând pe Monsignorul Kirk a subliniat cuvintele pline de adâncă semnificație pe care acesta le-a rostit recent în fața unei adunări române din Statele Unite. „ Inainte de a ne aduna aici la Cămin, am asistat la o slujba de pomenire a sufletelor acelor Români care au căzut în lupta contra Anti-Christului bolșevic. Aceasta ne-a amintit odată mai mult tot ce datorăm fraților noștri din țară și tuturor acelora care, ca Monsignorul Kirk, i-a ajutat să reziste atâtor încercări". Răspunzând, Monsignorul Kirk subliniază că socotește ca un privilegiu pentru el faptul că a putut trăi în România timp de peste 3 ani. „Am învățat să iubesc România și înțeleptul său popor. Am avut onoarea să sufăr împreună cu poporul Român care îmi este atât de drag, persecuția crudă a regimului românesc . . . Am fost martor al puterii de credință, de speranță și de dragoste a poporului românesc. Mulți din frații noștri au plătit credința lor. Moartea lor e o marturie mișcătoare a dragostei pentru Christos, pentru Biserică, pentru Patrie! Dacă vrem să contribuim la zidirea viitorului creștin și național al României, trebuie să ne strângem mâinile, să ne unim sufletele și să luptăm împotriva dușmanului comun. Numai lucrând toți împreuna într'un spirit de înțelegere și armonie, vom fi vrednici de cei care suferă azi în închisori."

Monsignorul Kirk termină invocând sprijinul Sfintei Fecioare pentru toți cei ce suferă astăzi în România.

In după amiaza zilei de 2 Noembrie, colonia românească din Linz care cuprinde alături de Români, un mare număr de Germani din România, a făcut o călduroasă primire Monsignorului Kirk. După slujba religioasă oficiată chiar de Monsignorul Kirk în fața a sute de persoane adunate în Biserica. Herz Jesu, Maiorul Rössler, președintele asociației ACRAS, a salutat pe înaltul oaspete, subliniind ca „dela înființarea asociației, la 10 Mai 1948, este pentru prima oară că personagiu așa sus pus a onorat cu vizita sa cea mai rasă iteană organizație românească anticomunistă, situată chiar lângă cortina de fier. Nimeni nu s'a interesat până acum de soarta celor 500 de familii care au avut curajel să se strângă într'o organizație creștinească și românească chiar aici, pe frontieră. Am rămas Români și cetățeni români, credincioși religiei noastre, și am păstrat o dragoste fanatică pentru țara și neamul nostru. Aceasta este armura care ne face inaccesibili pentru orice propagandă comunistă."

— Inainte de a ajunge la Salzburg, Monsignorul Kirk trecut prin Germania, la Bonn și München, stabilind un contact cald cu comunitățile locale. In ambele localități, Inaltul Prelat a fost primit cu toată bucuria pe care știu să o manifesteze Românii când simt că un oaspete e apropiat de sufletul și de preocupările lor.

— Cu ocazia împlinirii a trei ani dela suprimarea Bisericii Unite în România, părintele Dr. Florian Müller a oficiat o slujbă religioasă Duminică 30. 11. 52 la Linz.

Cu același ocazie s'a făcut un parastas pentru pomenirea lui Corneliu Codreanu și a celor 13 camarazi uciși mișelește în noaptea de 29/30 Noembrie 1938.

— Ziua Unirii Ardealului a fost sărbătorită de refugiații români din Salzburg, în ziua de 1 Decembrie orele 20, în căminul românesc. Parintele Florian Müller a oficiat un tedeum, iar dl. N. Leonte a vorbit despre însemnătatea zilei.

ACTIVITATI CULTURALE

— Din Chicago (Illinois) ni se anunță înființarea unei noui societăți culturale românești: „Nicolae Bălcescu". Fondatorii, ale căror nume nu le pot fi necunoscute acelora cari au urmărit activitățile pozitive ale exilului românesc, sunt următorii: Maior I. Bumbăcescu, Prof. N. Răvaru, Locotenenții Ardeleanu și Burtic, poetul N. Novacovschi, prof. V. Băsan, V. Ionescu, V. Filip, Ion Simion, Ion Tolcea, Ion Stoica și M. Roman.

Sediul asociației este în East-Chicago (Indiana) — U. S. A. 3924 Grand Bulevard. — Cu ocazia aniversării a 60 de ani a bardului român Aron Cotruș, un grup de intelectuali români din Windsor (Canada) a luat inițiativa de a-i face un dar, în semn de omagiu. Au contribuit printre alții, la adunarea unui fond, următorii: Prof. Dumitru Lungu, D-na și D-l Simion Dragomir, D. Ciuntu Chirilă, D-na și D. Josif Căpățînă și D. Gheorghe Pădureanu.

— Din Argentina ni se anunță extraordinarul succes de librărie al traducerii castellane a marelui roman „Ora 25". D-l Gheorghiu a cucerit prin noua versiune și dificilul public hispanic.

— Tot în Argentina, D-l Vintilă Horia pregătește în prezent traducerea în spaniolă a cărții D-lui Horia Sima, "Menirea Naționalismului".

— In cadrul realizărilor culturale, deși cu mare întârziere, nu putem să omitem menționarea, cu titlu special, a operii D-lor Constantin Arsenie și Pompiliu Păltânea: „Almanahul Pribegilor Români pe anul 1952".

— Ezităm în clasarea știrei că D-l Crișu Axente, Doctor în Drept, a încheiat cu strălucit succes studiile Școalei Diplomatice din Madrid, între sectorul cultural și diplomatic al notelor noastre. Renunțăm deacee la orice clasificare și ne mulțumim să-i urăm primului diplomat român cu școala diplomatică multe succese și o activitate cât mai rodnică în serviciul unei Românii eliberate.

— Activele Misiuni Catolice Române din eri'l înmulțesc și ele, pe măsura scurgerii timpului, deacum aproape nenumăratele lor realizări. Prin neobosita frământare a preoților, șefi de misiune, răspândiți și ei pe urmele diasporei românești în toate colțurile globului, misiunile catolice au devenit în puțini ani unele din cele mai însemnate făclii vii ale trăirii românești băjenare.

Din Brazilia ni se anunță că Misiunea Română Unită, cu sediul în Sao Paolo, și-a serbat la finele lui August împlinirea a doi ani de rodnică activitate. S. Sa părintele Bențiа, director și suflet al menționatei Misiuni, a reușit să adune odată mai mult în jurul altarului — cu ocazia oficierii slujbei de aniversare — pe majoritatea Românilor dn Sao Palo și o delegație numeroasă din Rio de Jaineiro.

Din Paris, ni se anunță oficierea unei slujbe radiodifuzate de posturile parizîene. E vorba de o liturghie românească, slujită de S. Lor Preoții V. Zăpârțan, P. Gherman și I. Tăutu (din Roma), în biserica St. Germain de Pres. Răspunsurile au fost date de corala Traian Popescu iar explicațiile în franceză de R. P. Avril.

INTREPRINDERI ECONOMICE

— Si în sectorul economic — până de curând socotit zonă "tabu" pentru Români — sunt de semnalat câteva importante realizări. Din Brazilia ni se anunță înființarea, la Sao Paolo, a unui restaurant românesc, proprietatea D-lui Nicu Nicolau. Localul, compus din mai multe săli, este bine amenajat și se află pe rua Das Tymbiras, în centrul orașului. La inaugurare au participat Românii din Sao Paolo.

In Spania, la Madrid, familia D-lui Dimitrie Ardeleanu a inaugurat un alt restaurant, situat pe Calle del Prim, în plin centru al Capitalei. Proprietarii își propun să popularizeze culinară românească și să dea posibilitate de trai câtorva refugiați.

Tot la Madrid, se înființaseră din vară două întreprinderi românești, o fructărie și un magazin de coloniale, în calle de Serrano. Conducerea magazinelor, numite „Los Carpatos", o are D-l Av. Traian Popescu iar capitalul investit aparține unui grup de Români.